

În numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin!

Împărate ceresc...Binecuvântare. Amin!

Părintele Sava (Lavriotul): Cu bucurie suntem astăzi alături de dvs., am primit invitația părinților ca să vorbim despre probleme de credință și despre subiectele pe care ne interesează pe noi pe toți, despre trădarea credinței care are loc astăzi și încotro trebuie să ne îndreptăm.

Este o bucurie mare să ne aflăm aici cu atât de mulți părinți, care se străduie și se luptă să păstreze neschimbată credința noastră, dar ne bucurăm să fim și împreună cu dvs. mirenii, care duceți aceeași luptă bună.

Ziua de astăzi este foarte importantă pentru că îl sărbătorim pe Sfântul Marcu Eugenicul, care singur a dus lupte pentru apărarea Dreptei Credințe și a păstrat vie Ortodoxia noastră.

De la început vreau să spun este că tot ceea ce facem, facem din dragoste pentru Hristos. Nu căutam slava noastră, ci Slava lui Dumnezeu, pe acest lucru ne concentrăm tot timpul, lupta este foarte grea are multe capcane și trebuie să ne sprijinim pe iubirea lui Hristos, cu smerenia pe care trebuie să o aibă un Ortodox. Trebuie să îi urmăm pe Sfinții Părinți, cu orice preț, am ajuns în punctul în care toți cei care sunt ortodocși vor fi prizonieri. O să ne numească înșelați, extremiști, și o să alcătuiască împotriva noastră acuzații care nu sunt adevărate, singurul lucru pe care noi vrem să-l facem, este să păstrăm ceea ce am primit de la părinții noștri, nu vrem să schimbăm absolut nimic, și de ce acest lucru? Pentru că erezia este moartea sufletului, cel care crede ceva diferit de credința ortodoxă, nu se mântuiește. Sinodul din Creta a schimbat totul, de aceea noi nu putem să acceptăm să urmăm nici ecumenismul, nici sinodul din Creta, nici episcopii care acceptă aceste lucruri.

Noi ca părinți din Sfântul Munte Athos facem acum o încercare să îi informăm pe creștini, nu numai în Grecia ci și în alte țări Ortodoxe, în primul rând să le arătăm că sinodul din Creta a fost unul eretic, și acceptă ecumenismul ca o linie teologică acceptată în Biserică, dar noi încercăm să ne unim vocile, astfel încât toți ortodocșii, care rămân credincioși ortodocși, să condamnăm acest sinod, să condamnăm ecumenismul și să nu îi mai pomenim pe episcopii care acceptă ecumenismul și sinodul din Creta. De aceea vrem să facem o mare sinaxă Ortodoxă de-a noastră, pe care acum o organizăm încet, încet, toți ortodocșii din toate țările Ortodoxe, cler și popor, care vor condamna sinodul din Creta și vor anatematiza ecumenismul. Desigur aceasta ar trebui să fie treaba episcopului; avem și episcopi de partea noastră care vor fi în prima linie, dar nu trebuie să uităm că adevăratul păzitor al credinței este poporul.

Dacă poporul condamnă acest sinod din Creta, acest sinod nu va putea merge mai departe, nu va putea fi acceptat. Dacă poporul credincios condamnă ecumenismul, atunci ecumenismul nu va putea să intre în Biserică. Episcopii nu au absolut nici o putere atunci când propovăduiesc erezii. Sfintele Canoane ale Bisericii ne spun să nu facem ascultare de episcopii care propovăduiesc erezii, pentru că nu mai sunt episcopi adevărați ci falși episcopi și falși învățători, și trebuie să înțelegeți mai ales voi mirenii, dar și noi monahii, că noi suntem cei care trebuie să păstrăm credința. Nimeni nu poate să ne ia credința dacă nu o predăm noi înșine, și astăzi primul subiect de care o să ne ocupăm este mărturisirea credinței.

A sosit vremea să ne mărturisim credința, să clarificăm dacă vrem să mergem cu Hristos sau cu antihristul. Lucrurile sunt simple, și trebuie să mărturisim credința. O să ne prigonească, însă noi nu trebuie să ne pierdem credința noastră în Hristos, și cine acceptă sinodul din Creta de fapt îl trădează pe Hristos. Așa de simple sunt lucrurile. Am explicat aceste lucruri și la nivel teologic, dar ceea ce este nevoie este să avem cuget ortodox, să avem cuget mărturisitor, și să fim pregătiți să suferim pentru Hristos. Dacă nu avem aceste lucruri nu putem face nimic. De aceea ne aflăm astăzi aici împreună cu părinții, pentru că primul lucru pe care trebuie să-l avem este mărturisirea credinței, și smerenia de care e nevoie ca să sprijinim acesta mărturisire, unirea dintre noi, pentru că diavolul o să încerce să ne dezbină, pentru că din păcate există și neputințele noastre personale, însă din cauza lipsei luptei pe care o ducem, trebuie să le lasă deoparte, și să lucrăm cu toții pentru slava lui Hristos și a Bisericii Lui. În orice facem trebuie să îl punem pe Hristos înainte, lupta aceasta nu o ducem pentru ca noi să dobândim faima și slavă, ci ducem aceasta luptă ca să rămânem în Biserică. Ea este dusă pentru propria noastră mântuire, dar și pentru slava lui Hristos. Atunci când îl punem înaintea noastră pe Hristos, nu vom avea parte de eșec. De ce spun aceste lucruri? Există foarte multe capcane! există capcane teologice, dar și capcane personale de ale noastre, și foarte ușor este să cădem în înșelare. Ca să nu cădem în înșelare, și să nu ne abatem de la drumul cel drept, trebuie să rămânem credincioși învățăturilor patristice, dogmelor Sfinților Părinți așa cum ei le-au spus, dar trebuie să le împlinim, să le punem în aplicare, aceste învățături cu smerenie și cu dragoste față de semenul nostru. Dacă noi facem aceste lucruri, vom rămâne pe

calea lui Hristos. Pentru că responsabilitatea pe care noi ne-o asumăm este foarte mare, și nu este vorba doar de noi înșine ci de toți oamenii care ne urmează, de aceea noi ca și părinți din Sfântul Munte, vă spunem tuturor să rămânem credincioși dogmelor Bisericii, cu smerenia pe care trebuie să o aibă un creștin, și cu puterea de îndurare pe care trebuie să o avem pentru că, așa cum v-am spus, ei ne vor acuza de multe lucruri: că suntem schismatici, că ne-am rupt de Biserică. Însă de fapt noi suntem în Biserică, și cu dragoste față de toți oamenii, astfel încât Dumnezeu să îi lumineze și pe ei și pe noi.

Trebuie să înțelegem că noi nu avem vrăjmași, singurul vrăjmaș al nostru este diavolul, și sinele nostru. Să ducem lupta cea bună, ca să ne păstrăm credința, și trebuie să ne străduim să păstrăm și dragostea. Pentru că trebuie să rămânem niște oameni duhovnicești. Dacă vom face acest lucru, vom putea să păstrăm curată credința noastră, și astfel să ne dobândim mântuirea, pentru care ne străduim cu toții. Și vă dorim tuturor să aveți parte de mântuire, și ne dorim și nouă să avem parte de mântuire.

Credincioși: Doamne ajută!

Părintele Ciprian: Acuma dacă sunt întrebări? Părintele a făcut o scurtă introducere ca să putem trece acuma direct la partea cu întrebări.

Întrebare: Este bine a merge la Biserică unde se pomenesc episcopii ce au semnat în Creta?

Părintele Sava: Nu! Am explicat deja acest lucru. Cel care acceptă sinodul din Creta, acceptă că ereziile sunt Biserică. Acceptă că ecumenismul este ceva bun, acceptă că pot să se facă, pot să se săvârșească căsătorii mixte, acceptă că ereticii au taine, au preoție, că avem aceeași credință cu ei, doar că încă nu se spune clar acest lucru. Cum putem să mergem împreună cu cei care învață lucruri diferite credința ortodoxă? Sfinții Părinți și ortodocșii în general, poporul Ortodox, au întrerupt comuniunea cu episcopii când aceștia, propovăduiau chiar și ceva micuț, ceva foarte mic, deosebit de Ortodoxie. Noi cum putem să îi pomenim pe cei care distrug toată credința ortodoxă?

Întrebare: Putem merge la episcopii și să facem cum a făcut Sfântul Vasile cel Mare, ei să se roage cu ai lor, iar noi cu ai noștri, ca să vadă și ei adevărul?

Părintele Sava: Nu, nu putem să facem acest lucru. Când s-a întâmplat acest lucru în vremea Sfântul Vasile, dogmele încă nu erau clarificate. Sfinții Părinți și sinoadele ecumenice, au dogmatizat. Noi acum nu dogmatizăm nimic, nici nu este nevoie să spunem care este adevărul. Noi urmăm dogmele Sfinții Părinți și adevărul pe care ni l-au transmis Sfinții noștri. Iar acum nu mai avem nevoie de minuni care să ne demonstreze care este adevărul, noi doar trebuie să urmăm adevărul.

Întrebare: Sunt din Bacău, episcopul locului este semnat documentelor tâlhărești, și este cunoscut ca un ierarh aservit altor rânduiri oculte. Duhovnicul meu pomeneste ca înainte fără nici un fel de probleme, și întrebă: eu ce să fac în privința duhovnicului?

Părintele Ciprian (Staicu): O să le citesc după aceea și întrebările celelalte.

Părintele Sava: Mai înainte de orice să clarificam ce înseamnă pomenire. De ce noi insistăm asupra acestui subiect al pomenirii. Pomenirea este ceva foarte important, episcopul pe care îl pomenim, prin faptul că îl pomenim înseamnă că noi avem aceeași credință cu el. Chiar dacă noi suntem ortodocși și nu acceptăm sinodul din Creta, și chiar dacă ducem luptă împotriva ecumenismului, în momentul în care noi pomenim un episcop care este ecumenist, vom fi judecați potrivit credinței lui, nu potrivit credinței noastre, pentru că avem comuniune de credință cu el. Trebuie să înțelegeți lucrul acesta că noi ne facem părtași la credința episcopului. Ca să spunem simplu lucrurile, din acest motiv nu-l pomenim și pe papa, pentru că papa este eretic, deci din momentul în care un episcop este eretic nu mai putem să îl pomenim. Nu este nevoie ca acest episcop să fie deja condamnat de către un sinod, lucrul acesta ni-l explica canonul al 15-lea al sinodului I-II Trulan din timpul Sfântul Fotie cel Mare, care ne spune că înainte de condamnarea sinodală, în momentul în care un episcop propovăduiește erezia în biserică fără nici o jena, cu capul descoperit adică, din momentul acela nu mai putem să-l pomenim. Din ce cauză? Dacă îl pomenim pe episcopul eretic, erezia se va răspândi, pentru că noi am accepta atunci învățătura lui ca fiind una ortodoxă. Atunci erezia intră în Biserică și îl vedem că de fiecare dată când un episcop învață erezii în Biserică, îi făceau îndată observație, și dacă el nu-și schimba învățătura atunci îl cateriseau. Acuma cine să-l mai caterisească pe Bartolomeu, patriarhul ecumenic? Deci cine să-l mai caterisească pe Daniel, patriarhul României? Singura soluție, și singurul mod în care noi putem să fim diferiți de ei, să ne diferențiem de ei, și să avem altă poziție față de ei, este să întrerupem pomenirea. În felul acesta rămânem în Biserică, pentru că Biserica nu înseamnă 4 ziduri, este Adevărul. De aceea Hristos însuși în Evanghelie, atunci când Pilat a întrebat, a spus Hristos că Eu am venit ca să mărturisesc Adevărul.

Întrebare: Să mai particip la slujbe la catedrala din Bacău?

Părintele Ciprian: Nu.

Întrebare Domnul Mihail: În legătură cu canonul 15 I-II...Există punctul de vedere oficial, al Bisericii oficiale, care spune că nu se întrunesc condițiile de angajare a nepomenirii potrivit canonului 15 I-II, deoarece ecumenismul nu fost condamnat de nici un sinod ecumenic și nici un Sfânt Părinte. Încă ceva, Biserica oficială agreează ideea că există un ecumenism bun și un ecumenism eretic. Chiar într-o discuție cu ierarhul locului, aicea în Moldova, săptămâna trecută, mi s-a spus că există un ecumenism bun care poate fi practicat, așa-zisul ecumenism lucid, și există un ecumenism eretic care nu poate fi practicat. Dacă se poate?...

Părintele Sava: Într-adevăr există două feluri de ecumenism, unul este ecumenism ortodox, însă prin acest ecumenism ortodox noi înțelegem faptul că Biserica este universală. Vrem să nu schimbăm dogmele, nici nu îi acceptăm pe eretici așa cum sunt, ci îi acceptăm doar după ce ei primesc dogmele noastre. Este foarte greșit faptul că patriarhia afirmă că acest canon din timpul Sfântului Fotie nu este valabil în cazul ecumenismului, și faptul că patriarhia spune acest lucru arată cât de mult își bate ea joc de oameni, pentru că acest canon al 15-lea este foarte clar. Întreruperea pomenirii episcopului trebuie să aibă loc înaintea condamnării sinodale, în momentul în care un episcop mărturisește o erezie cunoscută. Ecumenismul este o erezie cunoscută, pentru că în ecumenism se află toate ereziile adunate.

Întrebare Domnul Mihail: Aici spun ei că un episcop trebuie să mărturisească o erezie condamnată de sinoadele ecumenice, sau de Sfinții Părinți, pentru a putea fi întreruptă pomenirea.

Părintele Sava: Nu este adevărat, o să dăm un exemplu din istoria Bisericii, pentru că sunt foarte multe exemple o să ne ofere părintele Sava unul (părintele Ciprian). Atunci când Nestorie, patriarhul Constantinopolului, a propovăduit erezia despre Maica Domnului, că ea nu este Născătoare de Dumnezeu, cei care l-au luat la rost primii au fost mirenii. L-au anunțat totuși pe patriarh că dacă continuă să propovăduiască erezia, atunci o să facă sinod ca să-l caterisească. Acest lucru ne spune că în momentul în care cineva propovăduiește deosebit de credința ortodoxă este eretic în sine, sinodul are loc ca să-l condamne oficial, nu ca să recunoască că el mărturisește erezii, sinodul are loc ca să-i spună că este eretic ca să-l îndemne să se întoarcă de la erezia lui, și ca să nu se extindă erezia în popor și să-l întineze. Sinodul nu are loc numai ca să stabilească sau nu ceea ce el propovăduiește.

Întrebare: Pot să particip la slujbele care au loc în catedrala din Bacău?

Părintele Sava: Din moment ce acolo este pomenit episcopul nu.

Întrebare: Care ar trebui să fie atitudinea mea în general față de această situație creată în urma acestui sinod tâlhăresc?

...Întrerupere organizatorică: Se face un culoar pe mijloc în Biserică pentru a vedea și cei din spate.

Părintele Sava: Nu acceptăm sinodul din Creta, pentru motivele pe care le-am explicat deja, condamnam și respingem ecumenismul, și nu mergem la preoții care îi pomenesc pe episcopii care acceptă aceste lucruri.

Întrebare: Putem slujii noi ca preoți cu alți preoți care pomenesc episcopul locului?

Nu, nu putem. Pentru că am spus deja că atunci când noi îl pomenim pe episcop, noi acceptăm credința lui, acceptăm că el este ortodox.

Întrebare: Pe ce antimis poate sluji un părinte nepomenitor, în condițiile de la noi?

Părintele Sava: Să vă străduiți să găsiți un antimis cat mai vechi, dar și antimisul care a fost făcut înainte de sinodul din Creta, nu este nici o problemă cu el. Vedem din istorie că hirotoniile pe care le-a făcut ereticul patriarh Nestorie înainte de a fi condamnat ca eretic, au fost valabile, Biserica le-a acceptat, deci nu se întinează antimisul în sine. Nu primim antimis de la episcopii care fac antimise acuma după sinodul din Creta și sunt episcopi care acceptă acest sinod.

Întrebare: Cum vom rezolva cu înmormântările, Botez, Cununie și toate Tainele și ierurgi?

Părintele Sava: O să mergem la preoții care nu pomenesc episcopii eretici, iar voi mirenii va trebui să îi sprijiniți pe preoții care întrerup pomenirea, să duceți o luptă în sensul acesta, și să îi ajutați pe preoții care gândesc ortodox să ajungă și ei în punctul în care nu îi mai pomenesc pe episcopii care acceptă ecumenismul.

Întrebare: Părinte cum putem să-l susținem pe preotul care nu mai pomenește ierarhul care a semnat în Creta? E binecuvântată o acțiune comună în cadrul episcopiei?

Părintele Sava: Se impune o acțiune comună din partea credincioșilor, ceea ce este în pericol în momentul de față este credința, iar prin extensie pe termen lung ca să zic așa, este mântuirea noastră. Nu-i vorba că ne-am trezit și noi într-o dimineață și am început să ducem o luptă care n-are nici un sens, și care nu știm încotro merge. Ei vor să anuleze credința ortodoxă, ei pregătesc drumul pentru antihrist. Ecumenismul este religia antihristului, este anularea Ortodoxiei. Dacă noi nu reacționăm împotriva ecumenismului, noi o să ne pierdem credința. Hristos nu are nevoie de noi, ci noi avem nevoie de Hristos și de Ortodoxie, însă vedem și în istoria Bisericii, faptul că credința s-a păstrat întotdeauna cu sânge. Trebuie să înțelegem că a venit vremea mărturisirii, de acum este nevoie să mărturisim, nu fără costuri. Vom avea de suferit, și va fi nevoie probabil să ne dam și viața pentru credință.

Întrebare: Părinte e greșit dacă un preot nu pomenește ierarhi părtași ereziei dar nu pomenește nici pe ceilalți episcopi ortodocși, adică lasă pauză, nepomenind pe nimeni?

Părintele Sava: Noi de fapt ceea ce nu pomenim este numele, nu zicem episcopul nostru. Din ce motiv? Trebuie să facem așa cum trebuie întreruperea pomenirii, nu este permis ca în momentul în care întrerupem pomenirea episcopului, de vreme ce episcopul este eretic, trebuie să înțelegem foarte clar că nu avem voie să pomenim un alt episcop. Pentru că noi deja aparținem Bisericii, suntem în Biserică, doar faptul că episcopul nostru, în momentul respectiv, este eretic. Dacă noi pomenim un alt episcop, atunci facem o greșală canonică care este condamnată. Sfinții Părinți nu au făcut așa, noi o să rămânem în Biserică de care aparținem, în episcopia unde ne aflăm, și nu vom pomeni pe episcop până în momentul în care el, va începe din nou să mărturisească cuvântul adevărului.

Întrebare Domnul Mihail: Stați că nu s-a înțeles aicea, întrebați-l ce trebuie să spună în loc.

Părintele Sava: Trebuie să spună expresia pe care o avem de la Sfinții Părinți, de exemplu la ectenia mare "Pentru toți episcopii ortodocși care mărturisesc cuvântul adevărului."

Întrebare Domnul Mihail: Vreau să mai întreb ceva... s-a creat un argument împotriva PS Ioachim și dvs. v-ați explicat la Bănceni, vreau să mai explicați o dată. Se spune că PS Longhin... puteți să-i traduceți... Se spune că PS Longhin, de fapt nu este mare luptător, deoarece el pomenește pe episcopul Onufrie, care la rândul său îl pomenește pe patriarhul Chiril. Dacă e, puteți să explicați, vă rog, puțin chestia asta cu pomenirea episcopului care pomenește alt episcop care pomenește alt episcop. Pentru că se creează impresia că de fapt nimeni nu luptă împotriva ereziei, pentru că fiecare are o rețea de-asta, că de-aia dacă nu pomenește el, pomenește altul, și pomenește pe altul.

Părintele Sava: Dacă PS Longhin nu este ortodox, și nu este apărător al credinței, apoi cine mai e? PS Longhin este într-adevăr mărturisitor, însă există câteva lucruri pe care trebuie să le înțelegem și noi. Noi ca și părinți aghioriți am întrerupt pomenirea patriarhului Bartolomeu, și spunem poporului pretutindeni în cuvântările pe care le ținem, care sunt răspândite în întreaga lume, că nu trebuie să îi pomenim pe patriarhii și episcopiieretici și nu trebuie să mergem la preoții care îi pomenesc pe aceștia, însă la un moment dat trebuie să păstrăm și o anumită tactică. PS-ului Longhin i s-a cerut din partea arhiepiscopului Onufrie, să-l pomenească pentru că el este ortodox și va duce și el o luptă pentru apărarea dreptei credințe. Deci PS Longhin îl pomenește din această perspectivă, la un moment dat va veni clipa, dacă arhiepiscopul Onufrie nu urmează Ortodoxia, și nu ia o atitudine bună, ortodoxă, PS Longhin n-o să-l mai pomenească. Noi suntem doar la începutul luptei și trebuie să înțelegem că în anumite momente este nevoie și de o anumită iconomie, arhiepiscopul Onufrie într-adevăr este ortodox, și un om foarte smerit și bine ar fi dacă și alți episcopi ar fi ca el. Și părintele Sava care a vorbit cu arhiepiscopul personal, în urmă cu câteva luni, i-a spus părintele Sava că încă nu a venit momentul ca arhiepiscopul Onufrie însuși să întrerupă pomenirea patriarhului, în timp ce noi ca părinți aghioriți am întrerupt-o. I-au spus părinții să lucreze arhiepiscopul în cadrul turmei pe care o păstorește, să-și informeze turma, episcopii pe care îi are, și preoții și după aceea să întrerupă pomenirea. Nu i-au spus că bine faci că pomenești, ei i-au spus că trebuie să întrerupă pomenirea, dar dacă ar fi făcut-o în momentul acela nu ar fi reușit nimica. Nu i-am spus să aștepte ani, ci să își informeze turma și clerul și apoi să facă lucrul acesta.

Întrebare: Părinte Sava, vreau să ne explicați, cum se explică faptul că mulți dintre ierarhi și episcopi și preoți înainte de sinod au avut o poziție corectă, împotriva ecumenismului, iar după sinod foarte mulți s-au abdicat de la luptă. Este vorba de o strategie sau de o abandonare de luptă?

Părintele Sava: Este abandonarea luptei. Există însă anumite situații, noi ce-am făcut în Sfântul Munte? Noi înaintea sinodului din Creta, am spus că dacă vor fi acceptate, votate, documentele de acolo, noi ca părinți aghioriți vom întrerupe pomenirea, și într-adevăr cu ajutorul lui Dumnezeu am făcut lucrul acesta. Au existat câțiva care într-adevăr nu numai că nu au făcut-o, dar au spus și faptul că sinodul din Creta nu a fost chiar așa mare problemă, fără să ne clarifice, să spună clar dacă a fost un sinod bun, sau un sinod rău. Există și alții precum părintele Theodor Zisis, părintele Theodor a zis că peste două luni el o să întrerupă pomenirea. I-au spus părinții aghioriți că ceea ce fac ei este bun, părintele Theodor a studiat cu atenție toate aceste lucruri și a văzut că singura soluție este întreruperea pomenirii, și le-a spus că după o anumită perioadă de timp o să întrerup și eu pomenirea. Noi nu putem să îl condamnăm pe părintele Theodor Zisis și să spunem că de vreme ce el nu a întrerupt pomenirea o dată cu noi este demn de condamnat. Să nu uităm și faptul că și noi înșine ca părinți aghioriți înainte de sinodul din Creta îl pomeneam pe patriarhul Bartolomeu, și era greșeală, pentru că în timp ce noi îl pomeneam erezia mergea înainte. Trebuia să întrerupem pomenirea patriarhului Bartolomeu de foarte mulți ani. Deci vedem că există două categorii, sunt cei pe de o parte care au dus lupta însă acum nu vor să întrerupă pomenirea, pentru că o să aibă de suferit, vor avea parte de caterisire, și o să avem parte de tot ceea ce suferiți dvs. acum, dar există și alți părinți care spun clar, că da, o să întrerupem pomenirea. Pe acești părinți noi îi așteptăm, nu ne deranjează faptul că ei o mai întârzie cu pomenirea încă două sau trei luni, dar dacă nu o să facă acest lucru, ei se vor expune pe sine, nu noi.

Întrebare părintele Antim: Episcopii din țara noastră, și susținătorii lor, preoți, protopopi, stareți, stareți din mănăstiri, acuma și mulți creștini ortodocși, susțin că nu s-au schimbat nimic în cadrul Sfintei Liturghii și nici în crez, și spun că eu nu propovăduiesc erezia pe față așa cum spune canonul 15, și n-avem un motiv de întrerupere a pomenirii. Deci cam atât.

Părintele Sava: Din păcate s-au schimbat lucrurile, deci nu este așa cum zic ei că nu s-a schimbat nimic, pentru că ei de fapt au semnat acolo că nu avem o singură Biserică cum zicem în Crez. Ceea ce spun acești oameni este cu totul absurd, pentru că de fapt sinodul acesta din Creta a distrus toată tradiția patristică ortodoxă. În sensul acesta, dacă am merge pe această logică, că nu s-a schimbat nimica, ar trebui să-l pomenească și pe papa. Papa în vremea patriarhului Ioan Vekkos, nu spunea că ortodocșii să-și schimbe dogmele, ci el cerea ca ortodocșii să facă 3 lucruri: să acceptăm primatul papal; să-l pomenească; nu, nu vorbea de erezia filioque, nu impuneau alte dogme, dar de fapt ce însemnau aceste lucruri? Ar însemna ca noi trebuie să ne supunem papei, chiar dacă nu ne schimbăm dogmele în care credem? În 2006 și 2004 când papa s-a dus la sărbătoarea turnului patriarhal la Constantinopol a spus Tatăl nostru, am spus noi crezul fără adaosul filioque, era ca și cum era acceptat în esență ca fiind ortodox. De fapt s-au schimbat dogmele, poate în exterior se vede că slujim în mod ortodox, poate este cazul să nu se vadă că am schimbat ceva în cadrul Liturghiei, dar de fapt se schimbă în esență totul. Pentru că și papistașii invocă Sfânta Treime, și ei spun că uite noi invocăm Sfânta Treime deci avem același Dumnezeu, dar de fapt ei cred în altă Sfântă Treime și alt Hristos, nu în cel adevărat. Nu se poate invoca motivul că de vreme ce nu s-au schimbat cuvintele Sfintei Liturghii, nu s-au schimbat de fapt și dogmele Bisericii.

Întrebare: Cea mai clară schimbare se va observa în școlile teologice, și se va observa în predicile viitorilor absolvenți din școlile teologice în cel mult 5-6 ani.

Părintele Sava: Deja se vede acest lucru nu mai trebuie să așteptăm. Deja se acceptă faptul și se spune că papistașii sunt catolici, deja se acceptă în școlile teologice că cel care este botezat în numele Sfintei Treimi, doar în invocarea numelui Sfintei Treimi, fără să se țină seama dacă are loc botezul ortodox, sau cum cred respectivii în Sfânta Treime, noi considerăm ca și cum ar fi botezați. E de ajuns acest lucru. Adică deja este mare greșeală.

Părintele Ciprian: Dacă îmi permiteți să... Părintele Gheorghe Metallinos are o carte, se numește "Mărturisesc un botez", e tradusă și românește la editura Evanghelistos și acolo se spune așa, un botez ca să fie ortodox treburi să împlinescă 3 condiții, și nu mai puțin de 3, deci nu 2 din 3, sau 1 din 3, deci trebuie să fie făcut în numele Sfintei Treimi, trebuie făcut prin întretaie afundare, iar cea mai importantă este ca credința din spatele invocării Sfintei Treimi și a întretaiei afundări să fie ortodoxă. Pentru că altfel, ereticii fac și ei afundări, invocă Treimea, dar ceea ce este cel mai important este ca fundamentul, baza teologică să fie cea ortodoxă.

Întrebare: Ce înseamnă întreita afundare?

Părintele Ciprian: Întreita afundare înseamnă că se afundă copilul cu totul în apă.

Întrebare părintele Antim: În întrebarea de dinainte spuneam că episcopii spun că nu mărturisesc erezia pe față în biserici, și numai prin semnătura pe care au dat-o acolo, asta nu înseamnă erezie.

Părintele Sava: E de ajuns o semnătură ca să fie vorba de erezie, dar de fapt nu numai că e de ajuns, dar cea mai mare trădare este trădarea aceasta prin semnătură. Cineva poate să facă Sfânta Liturghie și să-l invoce pe Hristos ca fiind creatură așa cum făceau ereticii arieni, asta înseamnă că el este ortodox? Pentru că le spune cuvintele așa că un ortodox? Sau contează ceea ce crede el de fapt? De vreme ce arhieriei acceptă sinodul din Creta, acceptă să se săvârșească căsătorii mixte, acceptă să fie anulat postul, acceptă că acest consiliu mondial al bisericilor este de fapt un consiliu de biserici, au acceptat distrugerea sistemului sinodal de conducere a Bisericii, și au acceptat faptul că noi cu ereticii avem în esență aceeași credință. Deci după ce ei acceptă toate acestea, orice altceva ne-ar mai spune nu ne mai pot convinge; chiar dacă ne aduc exemple de la Sfinții Părinți, ei de fapt în sine sunt opuși, potrivnici Sfinților Părinți. Să știți că aceasta este de fapt tactica ereticilor, spun întotdeauna un adevăr și o minciună, acest lucru l-au făcut și la sinodul din Creta, și acum când o să fie scoasă o carte cu cele discutate acolo, pentru că această lucrare nu a apărut, o să fie și mai rău. O să spună în această lucrare că Biserica Ortodoxă este Biserica una, sobornicească și apostolică, și în următoarea propoziție o să anuleze afirmația respectivă, asta este tactica satanei, să spună o minciună și un adevăr.

Întrebare: Ați spus că s-au schimbat dogmele, care sunt dogmele care s-au schimbat?

Părintele Sava: Am mai spus și cu alte cuvântări, fiecare erezie are lipsuri din punct de vedere triadologic, adică a învățaturii despre Sfânta Treime, sau din punct de vedere Hristologic, al învățaturii despre Hristos. Sfinții Părinți luptând împotriva ereziilor, ca oameni îndumnezeiți, ei au dogmatizat despre Sfânta Treime și despre Hristos. Erezia ecumenismului este ceva mult mai adânc, ecumenismul nu se reduce doar la lucrurile acestea cumplite pe care le spune patriarhul ecumenic și ceilalți ecumeniști, ca de exemplu o astfel de afirmație a lui Bartolomeu este că, coranul este același lucru cu Evanghelia; după părerea acestuia, noi am putea să avem și coranul pe post de Evanghelie, el mai spune că toate religiile sunt căi spre mântuire, mai spune că Sfinții noștri au fost înșelați de către diavol, și ne-au transmis schisma; deci schisma ar fi de fapt vina Sfinților, și alte lucruri groaznice din-acestea. Toate acestea unde își au începutul? Cauza lor se află, în faptul că oamenii nu cred ortodox. Ei au teologie papistașă, ei spun că episcopul oricând ar propovădui episcopul, ei spun că această învățătură trebuie să fie învățătura Bisericii. Ei au primit teologia despre Biserica a lui Ioannis Ziziulas și tot sinodul acesta din Creta s-a bazat pe această teologie eretică a lui Ziziulas. Ce spune această teologie în câteva cuvinte simple? Această teologie spune că Biserica este episcopocentrică, adică are pe episcop în centrul ei; nu este hristocentrică, adică nu are pe Hristos în centrul ei. De fapt el propovăduiește papismul, el spune de fapt că episcopul este centrul și conducătorul Bisericii, nu Hristos. Mai spune că unitatea Bisericii se stabilește, se salvează prin unitatea noastră cu episcopul, și nu prin unitatea de credință și prin unitatea noastră cu Hristos. Au ajuns până în punctul acela blasfemiator să spună că Biserica este icoana Sfintei Treimi; în antiteza cu Sfinții Părinți, care niciodată nu au spus acest lucru. Sfântul Nicodim Aghioritul spune că Biserica este chipul, sau icoana cetelor îngerești, niciodată nu au spus Sfinții Părinți că Biserica ar fi icoana Sfintei Treimi. Ziziulas de ce spune acest lucru, însă? El spune și următoarea blasfemie, că în Sfânta Treime există cineva care este primul, care este Tatăl, ei propovăduiesc o erezie eclesiologică îngrozitoare, că Sfânta Treime nu are persoane care sunt egale între ele, ci Tatăl este primul și de vreme ce Biserica este icoana Sfintei Treimi, trebuie și Biserica să aibă pe cineva care să fie primul; adică pe papa căruia i se supune. Și din acest motiv, el mută accentul și transformă Biserica din hristocentrică în episcopocentrică. Așa cum latinii papistași au pierdut harul, din acest motiv, și au spus că papa are puterea de a corecta și schimba Evanghelia și învățăturile Sfinților Părinți, în același cadru sunt și proprii noștri teologi ortodocși. Vedem că ecumeniștii nu au o teologie Ortodoxă, ci o teologie papistașă, și spun că Biserica nu este hristocentrică ci episcopocentrică.

Întrebare: Dacă am antimis al ierarhului care a murit și trebuie să primesc unul nou de la actualul episcop, cum să procedez?

Părintele Sava: Să nu îl dea.

Întrebare: Dacă vine un credincios să săvârșim o înmormântare dar el este în altă parohie, cum procedam?

Părintele Sava: Va trebui să spună acel credincios, "eu nu pomenesc pe episcop", și dacă credinciosul acceptă, să facă un pogorământ și să facă slujba. Însă acest lucru nu poate fi făcut continuu, la început acum putem să-l facem, însă fiecare va trebui să își clarifice poziția și punctul de vedere, ori va pomeni ori nu va pomeni.

Întrebare: Cunosc preoți care spun, să-mi dovedești că episcopul nostru care a semnat este eretic, pentru asta, din moment ce hirotonește preot și sfințește apa, ce să răspund eu așa ca și creștin?

Părintele Sava: Episcopul este eretic atunci când învață erezii. Dacă el face aceeași slujbă pe care o face și un preot ortodox, nu înseamnă că dacă el are cuget eretic, el rămâne ortodox. Ortodox este cel care cugeta în mod ortodox, cel care crede într-o teologie eretică, este eretic chiar dacă el spune despre sine că este ortodox. Nu este condamnat încă de sinod, dar este condamnat de Hristos.

Întrebare: Este adevărat că părintele Sava se îndoiește de sfințenia Părintelui Paisie Aghioritul?

Părintele Sava: Nu.

Întrebare: Ce să facă credincioșii care în zona lor, în sat, oraș, nu au preot care nu pomenește ierarhul în cazul când îi moare cineva din familie? Cred că am răspuns... (părintele Pamvo)

Părintele Ciprian: Da.

Întrebare: Ce preot să facă înmormântarea, sau în cazul Botezului sau Cununiei? Cred că, cu botezul și cu cununia mai trebuie răspuns. (părintele Pamvo)

Părintele Sava: Să mergem la preoți care nu pomenesc.

Întrebare: Dacă aproape de casă nu avem un preot, sau biserică în care nu se face pomenirea, cum procedam, cum vom putea participa la Sfintele Liturghii?

Părintele Sava: Să mergem acolo unde sunt preoți unde nu pomenesc, chiar dacă trebuie să mergem mai departe. Sfântul Maxim Grecul a avut o perioadă de 15 ani în care nu s-a împărtășit, avem exemple în istoria bisericească când oamenii nu se mai împărtășeau, datorită faptului că ereticii pusese stăpânire pe Biserică. Să vă spun un exemplu ca să înțelegeți, atunci când Sfântul Grigore Teologul s-a dus în Constantinopol, când a ajuns acolo, s-a dus acolo într-o casă a unei nepoate de-a lui ca să rămână acolo. Când a întreat-o pe aceasta unde o să slujim a doua zi, ea i-a spus că nu putem să mergem la biserică, pentru că toate bisericile au fost luate de eretici; oamenii se rugau acasă. Atunci Sfântul Grigorie i-a arătat un hambar gol, și a întreat-o ce este locul acesta? Acolo este un hambar în care punem lemnele, și Sfântul Grigorie a zis, bine, de astăzi acest hambar va fi biserică. În acest hambar care a devenit biserică, a înviat Ortodoxia din Constantinopol, și de aceea această biserică a fost numită a Sfintei Anastasia. În acest hambar, transformat în Biserică au fost rostite cele cinci cuvântări teologice ale Sfântul Grigorie Teologul, care sunt foarte cunoscute; astfel de cuvinte teologice nu au mai fost rostite, de către nimeni, de nici un Sfânt în istoria Bisericii. Și în vreme ce, atunci când a ajuns el în Constantinopol nu exista nici o biserică Ortodoxă acolo, ci doar acest hambar care l-a transformat în Biserică; când a plecat el după câțiva ani, în tot Constantinopolul mai exista doar o singură biserică ariană, eretică, și toate celelalte revenise la Ortodoxie. Vedem că lumea în timpul acela în secolul al IV-lea, nu mergea la biserică pentru că bisericile erau ale ereticilor arieni. Este foarte important ca noi să ne facem inima noastră biserică, și mai important decât atât este să ne păstrăm credința.

Întrebare: Cum pot boteza copilul ce-l port în pânțec? Preoții care sunt caterisiți, în aceste condiții, nu mai fac pomenirea, pot ține Sfintele slujbe în locuri private?

Părintele Sava: Firește că puteți. Vreau să fac o lămurire aici, am mai spus-o și cu altă ocazie, și probabil că vom răspunde acum și la alte întrebări care vor fi în acest sens. Sfântul Nicodim Aghioritul în Pidalion vorbește despre Taine, și le clasifică, Tainele, în 3 categorii: prima categorie este cea a Tainelor valide, a doua categorie este cea a Tainelor invalide, și a treia categorie este cea a tainelor inexistente. Aceste cuvinte pe care vi le spun nu sunt de la mine, ci sunt ale Sfântul Nicodim Aghioritul și ale Sfinților Părinți. Sfintele Taine valide sunt cele pe care le săvârșesc ortodocșii; a treia categorie este cea a tainelor inexistente, sunt cele pe care le săvârșesc ereticii care au fost deja condamnați în mod sinodal, adică: papistașii, protestanții, etc., deci în cazul acestor "taine", nu-i vorba de Euharistie ci este vorba de pâine și vin. A doua categorie pe care părintele a lăsat-o la sfârșit este cea care ne interesează pe noi, e vorba de Tainele invalide, în cazul acestor Taine nu putem spune că, Taina nu are loc, ci faptul că noi nu ne sfințim prin Tainele respective. Noi n-am spus niciodată că în momentul de față ceea ce săvârșesc ereticii nu sunt, de fapt, Taine, e vorba de ecumeniștii care nu au fost încă condamnați sinodal. Și cineva ne va întreba: bine, dar în cazul acesta de ce nu putem

merge să ne împărtășim la ei, dacă ei au Taine? Pentru că prin Tainele lor nu mai primim har. Pentru că atunci când noi ne împărtășim împreună cu ereticii, noi de fapt ne împărtășim de credința lor, și ne întinăm prin credința lor. Tainele în sine nu se întinează, Hristos nu se întinează, așa cum cineva se duce și se împărtășește fără să fie pregătit și fiind păcătos, fără pocăință, nu se sfințește prin faptul că se împărtășește, nu este luminat de Harul Dumnezeiesc, ci este nimicit de acesta, același lucru se întâmplă și cu ereticii ecumeniști. Spunem lucrul acesta ca să înțelegeți, vă spunem acest exemplu că nu toți cei care-l primesc pe Hristos, se sfințesc primindu-l pe Hristos, deci contează cugetul pe care îl au, da? credința pe care o au ei în ei. Ca să poți să te sfințești prin Hristos, trebuie să fi curat, și în credința ta să fi curat, și în viața ta. Noi nu ne împărtășim cu ereticii ecumeniștii nu pentru că tainele lor sunt inexistente, noi nu ne împărtășim cu ei pentru că noi nu avem o părtășie, o comuniune de credință cu ei; de aicea pleacă, deci nu avem aceeași credință cu ei de aceea nu vrem să ne împărtășim cu ei. Deci cu alte cuvinte dacă ne împărtășim cu ei, este spre osândă. Nu știu dacă ați înțeles este o linie foarte subțire, ca să zic așa, se așteaptă condamnarea lor oficială, și atunci în cazul lor nu mai sunt Taine, da? Părintele îmi spunea, harul dumnezeiesc are 2 însușiri, ca și focul, focul când stai aproape de el, focul te luminează, te încălzește, dacă bagi mâna în el, te arde, da? Deci în cazul ecumeniștilor, harul lui Dumnezeu lucrează, Taina există, dar cel care se împărtășește având cuget eretic, în loc să se sfințească, el o ia spre osândă. Deci noi de asta nu ne împărtășim cu ei, nu că nu-i har, și că nu-i taină acolo, ci împărtășindu-ne cu ei o luăm spre osândă. Adică băgăm mâna în foc.

Întrebare: Dar în timp nu vor mai veni și alți dacă se continuă așa.

Părintele Ciprian: În timp, adică se așteaptă, urmează așa cum și alți eretici au fost condamnați, urmează să fie și ei condamnați. Și în momentul în care există condamnarea sinodală și anatema, din momentul acela nu mai exista har deloc. Adică Dumnezeu tot așteaptă, tot așteaptă întoarcerea lor și, prelungește ca să zic așa, așteptăm pocăință.

Întrebare: Dar nu e un paradox, adică Tainele lucrează, dar noi nu ne sfințim; nu e un paradox?

Părintele Ciprian: Ideea este că, sunt două puncte de vedere, din partea lui Dumnezeu, adică Dumnezeu vrea să-l sfințească pe om, dar condiția ca omul să se sfințească este ca să aibă cuget ortodox. Dacă cugetul lui este eretic, da? darul lui Dumnezeu el îl primește spre osândă.

Un credincios: E ca și cum un catolic ar lua împărtășanie de la ortodocși, el o ia spre osândă.

Părintele Ciprian: Da, deci exemplul cel mai bun este cel cu focul, da? una e focul care te încălzește, și alta este focul care te arde.

Domnul Mihail: E ca și când ai lua un medicament, pentru o boală care nu este a ta, medicamentul are aceeași efect dar poate să te omoare în loc să te vindece.

Părintele Ciprian: Deci nu medicamentul în sine... Deci Sfântul Nicodim Aghioritul, nu se ridică împotriva Tainelor, ci împotriva cugetului ne-ortodox care ne face pe noi să ne împărtășim cu nevrednicie și spre osândă.

Părintele Sava: În explicația care este dată, în Pidalion la canonul 28 apostolic, exista cuvintele pe care le-a spus părintele. Un alt exemplu, pe care l-am mai spus înainte este faptul că, patriarhul eretic Nestorie care a fost condamnat la sinodul 3 ecumenic, în toate hirotoniile pe care el le-a făcut, eretic fiind, da? în cugetul lui; toate hirotoniile pe care le-a făcut până să fie condamnat sinodal, Biserica le-a acceptat după aceea ca fiind valide. El a fost eretic și înainte să fie condamnat, doar că sinodul asta face, el condamnă în mod oficial. Și în momentul condamnării oficiale i se ia ereticului calitatea de cleric, noi nu putem să-i luăm preoția nimănui, de aceea cerem ca să aibă loc un sinod, ei sunt pe de-o parte eretici, dar trebuie să fie condamnați de către un sinod și de aceea cerem să se facă acest sinod. Dacă nu urmăm acest drum pe care l-au urmat toți Sfinții Părinți când a fost vorba de toate ereziile, așa o să avem probleme. Nu putem să spunem că-i urmăm pe Sfinții Părinți, și pe de altă parte să facem altfel decât au făcut Sfinții Părinți. O să îi urmăm în ceea ce au spus, cum au spus, și în ceea ce au făcut.

Întrebare: Să ne spuneți un pic despre zelotiștii din Grecia și România, că e o confuzie mare acum, răpesc foarte mult dintre aceștia, știți, adică se smintesc de ecumeniști și cochetează cu zelotiștii, stiliștii, adică care este statutul lor? Adică...

Părintele Sava: Stiliștii fac următoarea greșală, ei spuneau și înaintea sinodului din Creta, că cei care sunt pe calendarul nou nu au Taine, pâine și vin. Deci asta este învățătura stiliștilor! și care este explicația lor? Că din clipa în care cineva propovăduiește o erezie, automat pierzi harul, așa spun stiliștii! însă pierderea deplină a harului este o dogma papistașă, de fapt. Ea este inventată de către papa, este una dintre ereziile papistașe;

sistemul sinodal a fost anulat de către papa, care este conducătorul ei. Conform învățaturii lor dacă papa spune despre cineva că omul respectiv nu mai are har, din momentul ăla, fără să fie nevoie de sinod, omul respectiv nu mai are har. Însă în Ortodoxie prima dată este judecat cineva, are loc un sinod, și sinodul este cel hotărăște apoi dacă respectiva persoană este eretic sau nu; și sinodul care hotărăște, calitatea de ortodox sau nu, a cuiva, trebuie să fie ortodox, sinodul.

Întrebare: Deci sunteretici sau sunt schismatici?

Părintele Sava: Nu sunt eretici, sunt schismatici.

Întrebare: Toți Sfinții Părinți au oprit pomenirea episcopilor căzuți în erezie?

Părintele Sava: Sunt schismatici stiliștii din ce motiv? Ei spun că, adesea de ce ne acuzați? Stiliștii sunt ortodocși, dar au făcut o mare greșeală, pe care noi nu vrem să o repetăm; au făcut propriile lor sinoade, ei nu au întrerupt pur și simplu pomenirea episcopului lor, noi până acolo mergem; noi nu mergem mai departe, noi suntem membrii ai Bisericii, rămânem în Biserică, și de aceea nu-l pomenim pe episcop. Dacă noi acum ne apucăm și facem un alt sinod, de fapt în esență noi ne rupem pe noi înșine de Biserică. Noi nu vrem să ieșim din Biserică, episcopul este cel care iese din Biserică, atunci când propovăduiește erezii. Și de aceea nu pomenim pentru că el deja... Noi nu-l mai recunoaștem ca episcop de vreme ce el... Canonul al 15-lea de la sinodul I-Îl Trulan, acest lucru îl spune, nu spune să ne facem noi propriul sinod; de aceea noi în scrisorile noastre ca Părinți aghioriți am spus acest lucru foarte clar, că nu ne facem propria Biserică, nu ne facem un alt sinod, dar nu mai recunoaștem pe episcop ca ortodox de vreme ce el este...

Întrebare: Ei s-au ferit de ecumenism și au făcut practici papiste.

Părintele Sava: După aceea au căzut și numai în acesta, ci în multe alte lucruri; problema nu este să arătăm acum care au fost greșelile lor. Ceea ce noi cerem și susținem în primul rând ca și părinți din Sfântul Munte, este că noi ar trebui să ne întoarcem la situația, care exista acum înainte de 1924 când a avut loc această schismă. Dacă vroiam ca acest sinod să fie unul ortodox, el ar fi trebuit să aibă doar 3 subiecte de discuție: primul subiect ar fi trebuit să fie condamnarea ecumenismului pe baze teologice; al doilea subiect ar fi trebuit să fie condamnarea consiliului mondial al bisericilor, prin ieșirea din acest consiliu al tuturor Bisericilor Ortodoxe, și declararea oficială că mântuirea se primește doar în Biserica Ortodoxă, prin recunoașterea tuturor sinoadelor ortodoxe, și prin recunoașterea sinoadelor VIII și IX ecumenice, cel din timpul Sfântul Fotie cel Mare, și cel din timpul Sfântul Grigorie Palama, ca fiind și aceste sinoade ecumenice, și al treilea subiect, condamnarea patriarhului Bartolomeu, pentru ceea ce spune, și condamnarea tuturor ecumeniștilor, condamnarea patriarhului Metaxakis care a schimbat calendarul, și întoarcerea la situația calendarului care era înainte 1924. Aceste subiecte dacă s-ar fi discutat ar fi rezolvat toate problemele din Biserică; asta au făcut? Au făcut exact invers! De aceea sinodul din Creta este eretic.

Întrebare: Sunt mulți anti-ecumeniști care gândesc stilist, e riscul mare...

Întrebare Părintele Antim: Comunicatul celor 5 mănăstiri din Athos, le-a dat întărire sinodalilor noștri, și spun că nu este bine, nici motiv de întrerupere a pomenirii, deoarece Athosul din întreaga chinotită spun că nu trebuie să întrerupem pomenirea.

Părintele Sava: Părintele Sava răspunde că această scrisoare, a chinotitei a apărut într-o vreme în care în Athos este foarte frig, și acum ei construiesc un fel de calorifere, și nu au timp să se ocupe cu dogmele de vreme ce trebuie să se ocupe de căldură.

Întrebare: Preoții care au întrerupt pomenirea ierarhilor ecumeniști, li se reproșează că au greșit zicându-li-se că doar atunci se poate întrerupe pomenirea când ierarhul ortodox se împărtășește din același potir cu eretici, vă rugăm să comentați.

Părintele Sava: În istoria Bisericii nu există acest argument al împărtășirii din potirul comun, ca și condiție unică, deci nu exista așa și așa. Dacă ajungem în punctul acesta suntem pierduți cu totul, canonul respectiv este foarte clar, canonul spune că atunci când episcopul propovăduiește în mod vădit, cu capul descoperit, erezia în Biserică. Deci acest canon nu vorbește de faptul că episcopul este eretic dacă el se împărtășește cu ereticii; există un alt canon, care vorbește de faptul că există unii care se împărtășesc cu cei care n-ar trebui să se împărtășească, dar este de ajuns ca episcopul să propovăduiască erezia, pentru ca să i se ceară, ori să-și se schimbe poziția, ori să fie caterisit. Și desigur nu abordăm un astfel de episcop eretic.

Întrebare: Cum se explică situația foarte dificilă în care am ajuns din 54 de episcopi. Episcopii ai patriarhiei române, nici unul nu are mărturisire publică împotriva ecumenismului, ci dimpotrivă toți susțin ecumenismul. Și din aproximativ 15000 de preoți doar 30 dintre ei au reacționat în oprirea pomenirii ierarhilor care aprobă sinodul din Creta, vă rugăm să oferiți câteva argumente.

Părintele Sava: Noi trăim într-o vreme de apostazie, de lepădare de credință. Am spus astăzi că sărbătorim pe Sfântul Marcu Eugenicul, un singur episcop care a ținut, a păstrat, toată credința ortodoxă; dar există și situații mai rele decât acesta, pe 21 ianuarie îl vom pomeni pe Sfântul Maxim Mărturisitorul, un singur monah cu doi ucenici de-ai lui au păstrat ei singuri credința ortodoxă. Întreg sinodul VI ecumenic se bazează pe teologia Sfântul Maxim Mărturisitorul. Nu sunt episcopi, deci acești episcopi ecumeniști nu sunt episcopi adevărați, ci sunt pseudo-episcopi și pseudo-învățători. Noi nu îi acceptăm ca episcopi, nu le pasă acestor episcopi, nici de turmă, nici de credință, nici de Hristos. Hristos a spus că unde sunt 2 sau 3 adunați în numele Meu acolo voi fi și Eu; este de ajuns să ne păstrăm credința, Biserica lui Hristos se află acolo unde este Adevărul, acest lucru ne spune Sfântul Grigorie Palama, cei care sunt cu adevărul, sau ai Adevărului, aceștia sunt ai Bisericii lui Hristos, această credință o păstrăm și așa mergem înainte.

Întrebare: Întrebați pe Părintele Sava, dacă nu i se pare suspect că majoritatea episcopilor români, au studii la facultățile protestante în occident, și pe filiera asta, deci, și a masoneriei, să fie montați în scaunele episcopale ca să distrugă Biserica Ortodoxă din interior.

Părintele Sava: Ați spus totul, dvs. Așa e.

Întrebare: Și în spatele masoneriei, sunt jidani.

Părintele Sava: Este un program pe care aceștia îl pun în aplicare, de foarte mulți ani, nu este doar de anul acesta; astăzi se spune că, s-a ajuns la vorba aceea, că dacă astăzi nu ești mason nu mai poți să ajungi episcop. Nu spunem noi asta, lucrul acesta este dovedit din înseși faptele lor; episcopilor în primul rând trebuie să le pese de credință, poporul este cel care îi pune în funcția de episcop. Acum în zilele noastre poporul nu mai are nici un drept în a alege episcopul, pe popor îi consideră drept animale, literalmente, și sunt buni doar să facă mătâanii în fața lor, însă de fapt episcopul este slujitor al poporului, și el este urmaș al Sfinților Apostoli, însă în faptă. Eu nu am auzit de nici Apostol care să meargă la festivități, sărbători de-astea mari; pe Apostoli i-au bătut, i-au chinuit, i-au exilat, le spuneau că sunt nebuni, că sunt înșelați, și de fapt aceștia erau cu adevărat slujitorii lui Hristos. Ce legătură au Sfinții Apostoli cu episcopii de astăzi? Dar dacă episcopii de astăzi ar fi ortodocși și ar vorbi ceea ce trebuie, atunci ar fi bine, dar din păcate nu sunt ortodocși.

Întrebare: Nu înțeleg de ce episcopii noștri nu înțeleg un singur lucru, că dacă, sectarii nu au credință dreaptă în Hristos n-au cum să aducă nici cult drept și adevărat lui Hristos, având în vedere că nu au credință dreaptă. Ce e așa de greu de înțeles pentru ei? Faptul ăsta îi dă pe față, că ei au cuget papistaș, având în vedere faptele lor.

Părintele Ciprian: Ați spus deja, totul... Ar fi bine, că altfel mergem pe alt stil, știți? Ar fi bine întrebările scrise.

Întrebare: Vreau să întreb direct, despre Ieroteos Vlachos, vreau să știu.

Părintele Ciprian: Scrieți-o și după aceea vom răspunde.

Întrebare: Ce se va întâmpla cu preoții care s-au opus deschis ecumenismului care deja sunt sancționați, și vor fi pedepsiți în continuare, dacă nu se face mult așteptatul sinod ortodox care să condamne sinodul din Creta?

Părintele Sava: Deci preoții aceștia care duc lupta vor fi toți caterisiți, Hristos a spus următorul lucru: Dacă pe mine m-au prigunit și pe voi vă vor prigoni, dacă au respectat cuvântul meu și pe al vostru îl vor ține. În sinaxarele pe care le citim în fiecare zi, viețile Sfinților și ale Mărturisitorilor pe care le citim în fiecare zi în biserică, mărturisesc despre prigoane datorită credinței; de-a lungul timpului, mereu, tot timpul Biserica a fost într-o stare de prigoană. Ecumeniștii au foarte multa dragoste față de eretici, față de ceilalți, și nu au nici un pic de dragoste față de preoții, care se străduie să rămână ortodocși. Însă acești preoți care se află astăzi aici, ei de fapt păstrează ortodoxia, de aceea astăzi suntem alături de ei, pentru că sunt vrednici de toată cinstea. Pentru că ei de fapt păstrează unitatea Bisericii, dacă și ei se vor pierde, atunci se va pierde și credința noastră; dar de vreme ce Hristos a zis că nici porțile iadului nu vor birui Biserica, vedem că Biserica se păstrează în acești preoți și cu dvs. în turma cea mică.

Întrebare: Cum putem obține acel studiu teologic complex făcut de părinții din Grecia, în care se arată toate ereziile și abaterile documentelor sinodului din Creta. Avem nevoie de el cât mai repede posibil.

Părintele Sava: O să v-o dăm ca s-o traduceți, are 2 părți, partea mai mare a acestui studiu se referă la hotărârea luată despre erezii, iar restul studiului este despre celelalte probleme discutate în Creta, Însă la un moment dat ar trebui să se scrie 2 cărți mari despre acest sinod din Creta, pentru că trebuie să spunem în mod analitic, amănunțit, câte erezii există în documentele acestui sinod.

Părintele Ciprian: Deci referitor la când, cât mai repede.

Întrebare: Va rugăm să comentați situația anormală, prin care unii preoți, pe de o parte predică împotriva ecumenismului, iar pe de altă parte pomenesc la slujbe, și liturghisesc împreună cu ierarhii ecumeniști.

Părintele Sava: Ceea ce fac ei în acest caz nu este un război, contra ecumenismului, ne vom referi din nou la cuvintele Lui Hristos, Hristos a spus "Da să fie da, și nu să fie nu". Nu poți să fi în același timp și cu vrăjmașii lui Hristos, și cu prietenii lui Hristos. După sinodul din Creta lucrurile s-au schimbat, trebuie să luăm atitudine, au trecut câteva luni, așteptăm și noi să mai ia hotărârea cea bună câțiva ierarhi și preoți, dar ca să fim în regulă în fața lui Hristos, trebuie să luăm fiecare dintre noi hotărârea: ori acceptăm acest sinod, ori nu-l acceptăm. Atunci când nu acceptăm acest sinod, nu poți să mai fi în comuniune cu cei care-l acceptă.

Întrebare: Este corectă practica larg răspândită, în țările occidentale conform căreia preoții ortodocși, și comunitățile de credincioși să slujească, în locașurile de cult oferite de papistași și protestanți, care sunt consecințele acestor amestecuri?

Părintele Sava: Este interzis de către Sfinții Părinți, și de către Sfintele Canoane să slujească în asemenea biserici, pentru că ele nu sunt de fapt biserici, și avem foarte multe exemple de la Sfinții Părinți, dar și canoane. Sfântul Theodor Studitul analizează aceste lucruri și le explică foarte bine, este de preferat să avem o cameră, pe care să o folosim doar în acest scop, pentru a se săvârși acolo Sfânta Liturghie, decât să mergem în locuri nesfinte, pângărite, care aparțin ereticilor. Pentru că în mod normal ar trebui în locurile respective să se facă rugăciunile acelea de după pângărirea unui loc, să se sfințească locul, și în mod normal să nu se mai slujească de către ceilalți acolo.

Întrebare Părintele Antim: Dar ei poate să spună că, dacă la Ierusalim slujește și ortodocșii și catolicii, de ce nu s-ar putea face în occident?

Domnul Mihail: Argumentul asta l-am auzit chiar de la ierarhul locului săptămâna trecută.

Părintele Sava: Pentru că este greșeală și Sfinții Părinți nu îngăduie acest lucru, de vreme ce Sfinții Părinți spun acesta, nu mai avem ce comenta.

Întrebare: Ultima parte a întrebării era care sunt consecințele slujirii în "bisericile"...

Domnul Mihail: Una dintre consecințele acestea vi le pot spune eu, din toate discuțiile pe care le-am avut fie cu ierarhi, fie cu teologi, din toate lunile acestea; mi-au spus și la sihăstria și în discuțiile cu ierarhii mi-au spus: pentru că ei au bunăvoința să ne dea aceste lăcașuri în occident, cum să nu fi avut și noi bunăvoința să le recunoaștem măcar faptul că sunt ca denumire, cel puțin "Biserici"? asta este una dintre consecințe.

Părintele Sava: În felul acesta, cu astfel de argumente se pervertește cugetul ortodox, conștiința ortodoxă. Ecumeniștii vor de fapt să facă o unire care este de fapt în sine, cel mai josnic lucru pentru ortodocși. De fapt nu se pune problema unirii în adevăr; este greșit termenul de unire în acest sens, deci nu există unirea cu ei ci putem vorbi doar de întoarcerea lor în Biserică. Pe noi ne acuză ecumeniștii că ieșim din Biserică, că suntem în afara ei, iar despreeretici ei spun că sunt în Biserică și că trebuie să ne unim cu ei. Ce înseamnă unire? Unire înseamnă că e vorba de 2 lucruri care s-au rupt la un moment dat și acum se reunesc. În timp ce întoarcere înseamnă cineva care a ieșit de undeva, și acuma trebuie să se întoarcă în locul respectiv; este foarte important lucrul ăsta, ereticii sunt eretici pentru faptul că învățătura lor, dogma lor nu mai este ortodoxă. Deci ei trebuie să creadă din nou în ortodoxie, să renunțe la toate învățăturile lor eretice, și trebuie să fie botezați pentru a putea intra în Biserică. Ce legătură are asta cu unirea ecumenistă și cu dialogurile care au avut loc? Dacă într-adevăr ar fi avut iubire în ei atât patriarhul ecumenic cât și toți ecumeniștii, acest lucru ar trebui să-l facă, să le spună ereticilor că trebuie să se întoarcă în Biserică, să vă botezați, să vă împărtășiți cu trupul și sângele lui Hristos, pentru că altfel nu există mântuire. În modul în care ei privesc lucrurile, ecumeniștii ne scandalizează și pe noi, și ne conduc în starea aceasta de schisma pe care ei au făcut-o, și care există acum, ei au creat-o, și în același timp ei pe eretici nu-i conduc la mântuire și îi îndepărtează de ea, îi lasă în întunericul ereziei.

Întrebare: Aveți informații despre preoți, duhovnici sau stareți cu autoritate, din orice altă țară, care după sinodul din Creta au oprit pomenirea ierarhilor?

Părintele Sava: Da există.

Întrebare: Se pot construi biserici pentru preoți care au întrerupt pomenirea? Cum poate fi...

Părintele Sava: Pe toți aceștia din alte țări, deci o să facem o sinaxă mare clericală și monahală, panortodoxă la care sunteți chemați cu toții, ca să condamnăm cler și popor ecumenismul și sinodul din Creta. Unde și când va avea loc o să vă spunem în curând. De fapt cam știm numai că durează vreo două trei zile până se stabilește, da? Mai aveți răbdare.

Întrebare: Se pot construi biserici pentru preoții care au întrerupt pomenirea, cum pot fi ocrotite juridic astfel de construcții?

Părintele Sava: Nu, nu putem vorbi de biserici așa cum sunt, ci de clădiri particulare, care n-o să fie cedate, și nu o să avem nici o legătură cu episcopia respectivă. Dacă episcopul mărturisește cuvântul adevărului și își schimbă părerea ecumenistă atunci o să fim în comuniune cu el.

Întrebare: Cum se poate face ca toți preoții ieromonahi, toți preoții din toate țările ortodoxe să se cunoască și să se informeze permanent și cronologic asupra evenimentelor?

Părintele Sava: De aceea vrem să facem această sinaxă panortodoxă, că să putem toți împreună să mergem pe această cale și în această luptă, de aceea ne aflăm și noi astăzi aici, pentru că lupta nu este doar una personală, a dvs. aici în România sau a noastră în Grecia. Noi suntem mai înainte de orice uniți în credință, avem aceeași credință, și lupta este comună, și trebuie ca fiecare să sprijine pe celălalt pentru că lupta de-abia a început. De aceea facem acest lucru.

Întrebare: Cum să procedăm cu familia, cu cei bătrâni care nu pot înțelege ce s-a întâmplat prin sinodul din Creta.

Părintele Sava: Să le explicăm câteva lucruri, și să înțeleagă și ei câte ceva, dar zice părintele că mai există încă ceva, să ne aducem aminte cuvintele Domnului, care zice fericiți cei săraci cu duhul că acelora este împărăția cerurilor...

Părintele Ciprian: ...i-am completat eu întrebarea și probabil că se referea la faptul, dacă pe acești oameni în vârstă care nu înțeleg așa, putem să-i ducem, să-i împărtășească la cei care sunt cu ereticii? iar părintele a răspuns că nu. Părintele a răspuns că trebuie să fie împărtășiți la cei care au întrerupt pomenirea.

Întrebare: Să explicați puțin cum cei care sunt caterisiți pentru motivul ăsta, continuă să fie preoți. Dacă mai sunt preoți cu adevărat cei care au fost caterisiți?

Părintele Sava: Aceștia sunt preoții de fapt, mărturisitori, trebuie să-i cinstim.

Întrebare: Unde să săvârșească Sfânta Liturghie?

Părintele Sava: În case. Unde o să slujească în case? Nu o să ne facem propriile noastre biserici? De vreme ce aceștia nu ne acceptă în biserică, ca și clădire, și de vreme ce ei au ieșit, ei ereticii din Biserică, noi nu-i urmăm. Sfântul Grigorie Teologul spunea când s-a dus în Constantinopol, și spunea Sfântul Grigorie Teologul că ei, ereticii, au zidurile, noi îl avem pe Cel Nezidit adică pe Cel Necreat, pe Dumnezeu.

Întrebare: Pentru o maică care face ascultare la patriarh, de ani de zile la patriarhie, cum am putea-o smulge de acolo? De ani de zile stând printre ei, poate fără să-și dea seama că are o gândire ecumenistă.

Părintele Sava: Asta este hotărârea ei proprie.

Întrebare: Cum să le explicăm celor care încă nu știu nimic despre sinod și care nu au mers niciodată la Sfânta Biserică.

Părintele Sava: Să le spunem acestora, să vă treacă, să fiți sănătoși! „Prastica” e un cuvânt care se spune când e omul bolnav, știți? Trebuie fiecare să se intereseze pentru sine însuși, nu putem noi să ne interesăm pentru alții. Noi n-o să ne legăm de ceilalți oameni și o să le vorbim așa fără discernământ, ci o să le vorbim acestora care sunt interesați să afle.

Întrebare: Un papistaș a trecut la ortodoxie prin mirungere apoi a ajuns monah, va trebui să fie botezat, să fie repetată călugăria ca să fie în regulă?

Părintele Sava: Sfintele Canoane spun că acesta trebuie să fie botezat din nou, prin 3 afundări.

Întrebare: Sfântul Paisie de la Neamț...

Părintele Sava: Nu știe părintele Sava să răspundă dacă trebuie doar, acest om, să fie botezat ortodox așa cum trebuie sau mai trebuie și tunderea în monahism să fie repetată; dar logic ar trebui, de vreme ce trebuie refăcut botezul, să fie făcută și tunderea în monahism. Sfinții Părinți spun că cel care nu a fost botezat în mod canonic așa cum trebuie, deci oricum ar fi făcut botezul altfel, trebuie botezat din nou.

Părintele Ciprian: Mai puteți?

Întrebare: Sfântul Paisie de la Neamț avea o monahie foarte îmbunătățită și care se spovedea zilnic recomanda împărtășania o dată pe lună. Sfântul Gheorghe de la Cernica, contemporan cu el susținea aceeași tradiție a împărtășirii lunare. Cum se poate armoniza practica lor cu practica actuală care susține și încurajează deasa împărtășanie, chiar zilnic, având în vedere grava cădere a vieții duhovnicești a creștinilor de astăzi. Atenție majoritatea creștinilor de azi au păcate care opresc de la împărtășanie.

Părintele Sava: Aicea în România există o mare problemă, cea a împărtășirii continue, noi constatăm că oamenii nu se împărtășesc des, trebuie să ne ferim de extreme, fiecare om are propria lui cale duhovnicească. Biserica și în general Sfinții ne spun că trebuie să ne împărtășim cât mai des, asta nu înseamnă că o să ne apropiem de Sfântul Potir fără pregătire, nici nu înseamnă că atunci când mergem, să ne împărtășim suntem vrednici. Cel mai mare păcat, și primul păcat este acela de a te duce și a te împărtăși considerând că ești vrednic, ar trebui să ne apropiem de Sfântul Potir tocmai pentru faptul că suntem foarte păcătoși. Hristos a venit pentru păcătoși, de vreme ce Sfânta Împărtășanie este medicamentul mântuirii cel care ne dă viață veșnică, iar pentru oamenii care se apropie de Sfântă Împărtășanie prin pocăință, le dă iertarea păcatelor. De aceea ar trebui să ne apropiem de Sfintele Taine cât mai des, dar desigur în anumite condiții: să avem pocăință, să ne apropiem de Sfintele Taine cu smerenia că suntem păcătoși, și desigur cu binecuvântarea duhovnicului, dar des, cât mai des se poate, în aceste condiții. Noi în Sfântul Munte ne împărtășim chiar și de 4 ori pe săptămână, și dvs. ar trebui să purtați de grijă de acest lucru, ca în aceste condiții expuse mai înainte să vă împărtășiți mai des. Mai ales lucrul acesta este valabil pentru monahi și monahii.

Întrebare: Cum trebuie procedat cu creștinii maturi care în pruncie au avut parte de botez în formă necanonică, adică prin stropire, fără întreita afundare. Dar în situația particulară a celor care au ajuns preoți cu botez în formă necanonică, cum trebuie procedat cu ei?

Părintele Sava: Sunt foarte multe probleme legate de acest subiect, în principal trebuie să avem grijă ce-o să facem de acum înainte. Trebuie să se facă botezul așa cum trebuie tuturor. Dacă cineva constată, află că nu a fost botezat așa cum trebuie, are datoria să o facă. Dar trebuie să ne concentrăm la ceea ce se va întâmpla de acum înainte, nu la ceea ce s-a întâmplat până acum. E foarte greu să știm ce s-a întâmplat și cum s-a făcut botezul mai ales dacă el s-a petrecut acum foarte multe timp.

Întrebare: Mulți oameni ne spun celor ce au întrerupt pomenirea că nu am procedat bine, deoarece ierarhii cei ce nu au semnat documentele precum și Bisericile Ortodoxe locale ce au respins documentele sunt în comuniune cu semnatarii documentelor, ce le putem răspunde?

Părintele Sava: Prin tăcerea lor cei care, totuși nu au semnat, ei de fapt se raliază ca să zic așa, la erezia ecumenismului. Noi așteptăm de la cei care n-au semnat documentele din Creta să condamne sinodul din Creta, să condamne ecumenismul, și să-l dea în judecată sinodală pe patriarhul ecumenic, ca cel care a provocat toate acestea.

Întrebare: Unii preoți își motivează pomenirea episcopilor lor, că acesta nu a participat la sinodul din Creta. După sinodul local al României, nu au luat poziție, ce facem? Adică unii preoți motivează că pomenirea episcopului lor, nu a participat de-asta îl pomenesc. (părintele Pamvo)

Părintele Sava: Important este dacă acceptă sinodul sau nu acceptă, nu contează dacă a fost acolo prezent sau n-a fost prezent.

Întrebare: Putem citi cărți Sfânta Biblie, Psaltirea, Ceaslovul cu binecuvântarea unui episcop stilist?

Părintele Sava: Zice părintele că nu-i nevoie de binecuvântare ca să citești Sfânta Scriptură și Psaltirea.

Întrebare: Cu binecuvântare pe carte. (părintele Pamvo)

Părintele Sava: Dacă e stilist, nu e eretic așa că problema nu e semnătura de pe prima pagină.

Părintele Ciprian: Eu zic să citim de la pagina a doua.

Întrebare: Ce șanse sunt să aibă loc sinodul care să condamne ecumenismul? Cine ar putea să-l organizeze.

Părintele Ciprian: Îl organizează părinții din Athos, și o să vă spun eu o câteva zile unde și când.

Credincioșii: Doamne ajută!

Întrebare: Nu ați lămurit problema cu slujbele celor decedați, cum e posibil să mergem la cei nepomenitori când sunt puțini, și sunt departe de locurile în care îi îngropăm, ce facem? Nu putem să venim din toată țara cu morți la preoți nepomenitori. Și nici nu îi putem chema în zonele noastre, pe preoți pentru că nu își pot părăsi familiile parohiile și mănăstirile ca să umble pe drumuri după fiecare om care moare.

Părintele Sava: Ceea ce este cel mai important este că atunci când cineva moare, ce cuget a avut el, unul ortodox sau nu. Poate omul respectiv în cugetul său este eretic, și să-l înmormânteze un ortodox, ceea ce nu-l ajută. Ceea ce e important este ca omul să fie bun și să moară în pocăință. Normal e ca, după ce omul moare să i se facă slujbă de către un preot ortodox, care este antiecumenist. Grija noastră generală aceasta ar trebui să fie în general, ca să găsim preoți care sunt ortodocși cu adevărat, nu acceptă ecumenismul și sinodul din Creta.

Întrebare: Este bine ca în situația de față să continui studiile de la facultatea de teologie?

Părintele Sava: Ah... Unde?

Părintele Pamvo: La Iași.

Părintele Sava: În primul rând nu este o facultate de teologie adevărată, orice se învață acolo numai teologie nu. Dacă nu îl forțează să facă anumite lucruri ecumeniste, e bine să își ia totuși diploma de la o asemenea școală, doar pentru un singur motiv, pentru că fără diplomă nici măcar nu o să te bage în seamă, o să zică cine ești tu? În ziua de astăzi, dacă nu ai o diplomă teologică nu ai autoritate, nimenea nu te va lăsa. Doar din acest motiv să își ia diploma.

Întrebare: Cum vă așteptați să se țină un sinod care să condamne ecumenismul având în vedere numărul puțin al preoților mărturisitori, și faptul că nici un episcop ori ierarh să nu lupte împotriva? cine are putere de decizie? Și cum ar fi posibilă condamnarea ecumenismului când cei cu putere decizională sunteretici?

Părintele Sava: La această sinaxă vor fi prezenți, și episcopi și preoți și mireni. Problema nu este dacă o să avem la sinaxă episcopi sau preoți, important este să avem acolo ortodocși, să fie oameni credincioși. Biserica nu se salvează prin episcopi, dacă episcopul este ortodox noi îl acceptăm ca episcop, dacă este eretic, atunci noi înșine îl scoatem din Biserică pe acesta. Biserica așa cum a mai spus părintele nu are pe episcop în centrul ei, Biserica îl are ca și conducător și cap pe Hristos, iar noi toți suntem trupul Bisericii. Noi de fapt salvăm, sau păstrăm Biserica, în esență.

Întrebare: Până unde trebuie să știe oaia, mirean, despre sinod? Care este mai periculoasă, erezia sau schisma?

Părintele Sava: Schisma creează erezie.

Întrebare: Zice că noi suntem în schismă.(părintele Pamvo)

Părintele Sava: Cei care spun acesta, de fapt nu știu ce înseamnă schismă; una e schisma alta este erezia. Sfântul Vasile cel Mare spune că schisma este ceva care se vindeca ușor în Biserică, pentru că nu are legătură cu dogma, însă erezia are legătură cu dogma. Aici e vorba de erezie în cazul nostru, nu este o simplă schismă care are loc și se poate ușor corecta, și nu o facem noi, asta e problema. Noi vrem să păstrăm ortodoxia așa cum am primit-o. Unde văd ei că noi creem schismă? De vreme ce nu urmăm învățăturilor lor eretice înseamnă că provocăm schismă în Biserică? Dar fiecare poate să tragă concluziile lui, dar noi nu vrem schismă.

Întrebare: Mulți preoți care pomenesc acești episcopi așa zic: aveți grijă să nu vă blesteme episcopul, că apoi vai de voi.

Întrerupere organizatorică, pentru a reface culoarul cel din mijlocul bisericii.

Părintele Sava: Să nu temem de blestemul din partea episcopului eretic ci să ne bucurăm de el, că nu e blestem în sine, da? Pentru că nu-i valabil, este ceva pe care noi nu trebuie să-l băgăm în seamă. Toți Sfinții Părinți au pățit asta.

Întrebare: PS Ierotei Vlachos, poziția dânsului față de sinod este bună? Dânsul consideră că ieșirea din Biserică poate duce la o cădere mai mare a ta ca om.

Părintele Sava: E vorba de diplomație aici; e inadmisibil ce a răspuns mitropolitul Ierotei, el este un foarte bun teolog; el a scos în evidență, a arătat, învățăturile eretice ale lui Ziziulas. Însă problema este că trebuie să fie și el foarte clar. E posibil ca noi să avem adevărul și în același timp să fim în afara Bisericii? Ca și teolog ce este, el ar fi trebuit să știe că în Biserică sunt doar cei care păstrează Adevărul. Din păcate cei care nu păstrează adevărul sunt cei care ies din Biserică. Va trebui și acești oameni precum mitropolitul Ierotei să ia o atitudine mărturisitoare. Sfântul Apostol Pavel ne spune că și înger din ceruri dacă ar veni, și ne-ar propovădui altă Evanghelie, decât cea pe care am primit-o, să fie anatema! Noi n-o să-i ascultăm pe niciunul dintre cei care vor să ne spună ceva diferit de ortodoxie, nici dacă e Ierotei Vlachos, nici dacă e patriarh, nici dacă e înger, de aceea să aibă grijă oamenii precum mitropolitul Ierotei, așa, să nu spună lucruri diplomatice sau pline de diplomație, ci să spună adevărul simplu.

Întrebare: Mi se aduce ca argument că Bulgaria și Georgia au răspuns documentelor sinodului, dar n-au întrerupt pomenirea, la fel și mitropolitul Serafim de Pireu. Cum să percepem această atitudine având în vedere că ni se spune ca să le urmăm exemplul?

Părintele Sava: Este un bun pas ceea ce au făcut patriarhiile Georgiei și Bulgariei, faptul că nu au acceptat Sinodul din Creta, însă așteptăm din partea lor ca să întrerupă și ei comuniunea cu cei care acceptă Sinodul din Creta.

Părintele Ciprian: Vedeți noi avem așa că un fel de completare. Noi suntem cam obișnuiți pe principiul ori, ori.. știți? În istoria Bisericii a fost foarte multă răbdare, și rugăciune, și încercare de ai aduce înapoi, adică răbdarea aceasta nu înseamnă trădare, noi cam așa o percepem; Domne dacă n-ai întrerupt acum, dacă nu te-ai rupt de ei, totul este pierdut, da? Dar Sfinții Părinți tot timpul așa au făcut. Câteodată o erezie ca să ajungă să fie condamnată, a durat foarte mult, da? Noi suntem un pic cam grăbiți! Bine, că ne doare.. în sensul ăsta. Dar lucrează Dumnezeu, important este să dăm mărturia cea bună pentru noi înșine, și apoi fiecare..

Întrebare: Părinte apropo de ce a spus părintele Sava mai înainte, dacă înger din cer ne propovăduiește altă Evanghelie, să fie anatema. Am vorbit cu părintele Calistrat de la mănăstirea Vlădiceni, eu sunt din Iași, și el e de acord să pomenească pe episcop, având în vedere că nu ne propovăduiește la Sfânta Slujbă altă Evanghelie.

Credincioșii: A răspuns..

Părintele Ciprian: În esență am răspuns, părintele Sava mai devreme, nu este neapărat important faptul că face slujba și e aceeași, și faptul că predică anumite lucruri, dacă el omul respectiv, în cugetul lui, nu mai este ortodox, de acolo pleacă toată problema.

Întrebare: Care trebuie să fie relația dintre noi în mănăstire? antiecumeniști cu ecumeniști de la o vârstă, deși suntem în aceeași casă. Pro și contra. cred că maicile de la Văratec. (părintele Pamvo)

Părintele Sava: E greu, mai ales în mănăstire, și la un moment dat va trebui să clarificăm care este situația noastră; și dacă nu se poate altfel, să plecăm din locul care îl stăpânești, pentru că din păcate ecumeniștii nu or să plece. Într-o familie lucrurile sunt mult mai diferite, va trebui să ne străduim cu multă dragoste să le arătăm care este adevărul, și să rămână statornici în credință, și să aibă răbdare până când ceilalți se vor schimba, este o luptă și aceasta.

Întrebare: Starețul meu este și duhovnicul unui ieromonah, și zice ce să facă, ce atitudine să am eu dacă părintele pentru care întreb îmi este duhovnic? Adică ce ar trebui să facă un ieromonah care nu este de acord cu sinodul din Creta, nu a întrerupt pomenirea pentru că starețul nu are nici o atitudine, ci dorește să rămână în ascultare de ierarhul locului și nu îl consideră eretic.

Părintele Ciprian: Da, cred că părintele a răspuns de mai multe ori la această întrebare. Important este fiecare ce atitudine are, da? Deci în momentul, e foarte clar, pentru mine însumi ce atitudine am și care este părerea mea? Ce face celălalt...

Întrebare: De ce nu am întrerupt pomenirea de la sinodurile de Balaband, Chambesy, mai devreme, mult mai devreme?

Părintele Sava: E bună întrebarea! Trebuia să întrerupem pomenirea de foarte mulți ani, faptul că a avut loc sinodul din Creta... deci acest sinod a avut loc tocmai pentru faptul că noi n-am făcut mișcările care trebuiau, n-am luat atitudinile care trebuiau din timp și atunci am ajuns... Întreruperea pomenirii, este abordarea

corectă a ereziei, cu nepomenirea! Ca să facem o comparație cu o boală, dacă un om este bolnav de cancer, n-o să-i dăm ca și tratament aspirină, ci îi dăm un tratament corect, foarte puternic, care să-l ajute; pentru ca să putem să alungăm boala, s-o vindecăm, și să îngăduim să aibă loc însănătoșirea; pentru că noi nu am întrerupt pomenirea, acum mult timp, și am lăsat erezia să înainteze, deci datorită faptului că noi n-am făcut nimica s-a ajuns la sinodul din Creta, care a acceptat toate aceste întâlniri care au premers sinodurile adică cea de la Balaband, de la Busan, și așa mai departe. La prima ședință la care au luat parte Bisericele Ortodoxe, la consiliul mondial al bisericilor, a fost 1961 la New Delhi; acolo s-a spus că noi toți suntem de vină că Biserica lui Hristos s-a împărțit, toate bisericile au partea lor de vină. De atunci din 1961, de fapt, acceptând această vină, s-a acceptat faptul că toate ereziile sunt Biserici; de atunci există teoria că Biserica s-a împărțit, și de atunci există blasfemia că Sfinții Părinți au fost de vină la scindarea Bisericii.

Domnul Mihail: Și că de fapt nu există la ora actuală nici o Biserică adevărată.

Părintele Sava: Așa spun ei că nu există o Biserică care să aibă tot adevărul, și fiecare Biserică are o parte din adevăr. Acestea sunt blasfemii contra Duhului Sfânt, și față de adevărul credinței noastre ortodoxe. Cel care acceptă aceste lucruri nu este ortodox, și de fapt nu le acceptă.

Întrebare: Toți Sfinții Părinți au oprit pomenirea episcopilor căzuți în erezie înainte de condamnarea oficială?

Părintele Sava: Dacă ne uităm în istoria Bisericii, întotdeauna Sfinții Părinți așa au făcut; înainte de condamnarea oficială ei au întrerupt pomenirea.

Întrebare Domnul Mihail: Se impune, în contextul actual, oprirea pomenirii tuturor ierarhilor români!

Părintele Sava: Domnul Mihail spune ceva foarte bun, după ce ei sunt condamnați nu mai poți să-i pomeniști oricum. Deci întreruperea pomenirii normală că are loc înainte de condamnare, că după condamnare oricum nu mai ai pe cine.

Întrebare: Vă asumați responsabilitatea mântuirii unui creștin care nu merge la biserică?

Părintele Sava: La ce biserică se referă?

Întrebare: La biserică asta la care se pomenesc episcopii. (părintele Pamvo)

Părintele Sava: În funcție de viața lui, părintele Sava nu judecă pe nimeni. Nu există un singur criteriu al mântuirii, cel al păstrării Dreptei Credințe, ci și viața lui trebuie să fie o viață curată. Noi spunem că pentru a ne păstra credința, nu putem să fim în comuniune cu cei care nu sunt corecți, și cei care sunt eretici. Și spunem că cel care este în comuniune cu ereticii nu se mântuiește, pentru că va fi judecat ca unul care are aceeași credință cu ereticii, dar dincolo de acest punct mântuirea fiecăruia este o problemă personală, adică ține de fiecare.

Întrebare: Mitropolitul Serafim de Pireu a întrerupt pomenirea? Înaltul Teofan ne îndeamnă să-i urmăm exemplul. Ce să facem?

Părintele Sava: Nu, să nu luăm exemplul acesta, ci să luăm exemplul Sfinților. Noi îl iubim și pe Mitropolitul Serafim de Pireu, și pe Ierotei Vlachos, pentru că s-au luptat mult și au spus lucruri ortodoxe, dar așa cum spunem noi în Grecia, zice: Îl iubesc pe Platon, dar iubesc mai mult adevărul. Îi iubim pe acești mitropoliți însă preferăm adevărul Sfinților Părinți. A venit și vremea pentru ei înșiși ca să dea mărturisirea cea bună, și să întrerupă comuniunea cu cei care acceptă sinodul din Creta și ecumenismul, acest lucru este valabil nu numai pentru preoți și pentru mireni ci și pentru episcopi.

Întrebare: Preoții antiecumeniști spun: nu că nu ar fi har în biserică celor care pomenesc, dar în același timp spun ca să nu mergem la aceștia că nu ți se iartă păcatele. Pare o contradicție, lămurii-ne.

Părintele Ciprian: După cum a zis părintele Sava, dacă te apropii cu un cuget neortodox de Sfintele Taine, Sfintele Taine le iei spre osândă. Deci nu Sfintele Taine pătesc ceva, da? Ci noi pășim dacă nu avem cuget ortodox.

Întrebare: Este voie să mergem la Biserica de peste Prut, Moldova?

Părintele Ciprian: Da, și noi mergem astăzi.

Părintele Sava: E de ajuns să fie ortodoxă, biserică respectivă.

Întrebare: Mulți dintre părinți ne îndeamnă la îngăduință, și ne dau mai multe exemple de îngăduință în istoria Bisericii Ortodoxe, până unde și până când putem aplica iconomia, și de unde începe acrivia?

Părintele Sava: Am făcut pogorământ 115 ani, din 1902 când a fost dată o primă enciclică patriarhală de către Patriarhul mason Ioachim al treilea, de atunci din 1902 creștinii au răbdat, am făcut pogorământ, și am văzut că acest pogorământ îndelungat ne-a condus la un sinod ca acesta din Creta care acceptă (primește) ecumenismul ca fiind ceva ortodox. Putem să facem un pogorământ și să așteptăm pe oamenii care n-au întrerupt încă pomenirea, dar au de gând să facă acest lucru, însă încă o dată spune părintele Sava faptul că Hristos așteaptă de la fiecare dintre noi, să avem o atitudine hotărâtă și clară.

Întrebare: Putem să mergem la bisericile sau mănăstirile unde sunt Sfintele Moaște ale Sfinților?

Părintele Sava: Desigur, putem merge.

Întrebare: Preoții nepomenitori pot scoate meride la Sfânta Liturghie, pentru preoții și credincioșii care se află în comuniune cu episcopii eretici?

Părintele Sava: Dacă aceștia se află pe o cale de a întrerupe pomenirea, dacă n-au făcut-o da, poate să pomenească. Însă trebuie să afle încetul cu încetul care este. Pentru că de fapt noi nu suntem în comuniune cu ei și nu putem să-i pomenim.

Întrebare: Patriarhul Bartolomeu și semnatarii episcopi de la Creta sunt episcopi eretici, sau sunt ereziarhi.

Părintele Sava: Bartolomeu este ereziarh, ceilalți episcopi sunt de acord cu erezia lui Bartolomeu. De fapt ereziarh asta înseamnă, începător al ereziei, conducătorul ereziei.

Întrebare: Un creștin care nu a putut veni spunea că a fost îndemnat să citească anatemele până la Duminica Ortodoxiei. Eu i-am spus ca... să facă acest lucru, va rugăm să ne lămurim. Adică dacă creștinul poate să citească anatemele de la Duminica Ortodoxiei.

Părintele Sava: Da pot și mireni să citească anatemele de la Sinodiconul Ortodoxiei în orice zi.

Părintele Ciprian: Mă întreabă cineva pe mine despre istoricul caterisirii mele...Păi ce să vă spun, foarte simplu, cum zice soția mea, unde nu e minte nu-i nimica, știți? Adică nu au fost în stare să facă un proces legal, au călcat totul în picioare, și o să-i coste.. la apelul pe care o să-l facem. Chit că la apel s-ar putea să fie și mai rău, dar regulamentul de judecată al instanțelor de judecată al BOR, la ora actuală este... Varianta nouă care a apărut în 2015 este de fapt o inchiziție 100%. Deci nu există să fi judecat, și să scapi. Cu alte cuvinte, noi ducem lupta cea bună, facem apel, facem ce trebuie, aducem argumente, însă nici nu ai cu cine să stai de vorbă, nici nu-i interesează. Adică eu la judecată, când le-am spus despre sinodul din Creta, un preot s-a apucat să plângă că copilașul lui e acasă, altul întreba după 2 ceasuri: când mă duc acasă că mi-e dor de nevastă-mea? altul s-a apucat să-mi spună de prefect și de primar, și treburi de acestea, adică...

Întrebare: Vreau să explicați Sfinția voastră ce spune Sfântul Ignatie Brancianov despre citirea anatematizărilor, observând cum se iau de gât cu dâșii lucruri eretice, acesta este scopul.

Părintele Sava: Din moment ce Sfântul Ignatie spunea treaba asta, însemna că știe el ce spune. Din acest motiv Bartolomeu și ceilalți și-au întinat mintea și nu mai pot să vorbească corect.

Întrebare: E și acesta un motiv, faptul că nu au mai citit în Duminica Ortodoxiei, anatematizările?

Părintele Sava: De aceea nu citesc aceste anateme, și pentru că nu le citesc au ajuns în starea asta. Motivul pentru care ele se citesc este foarte important: 1. Să ne apărăm de erezii; 2. Să luăm exemplu Sfinților Părinți care au luptat împotriva ereziilor, pe aceștia îi cinștim pe aceia care și-au dat sângele pentru ortodoxie; 3. Să audă ereticii că sunt eretici și să se pocăiască. Pentru că noi vrem ca ei să se întoarcă la adevăr, noi vrem mântuirea lor. Ei nu vor mântuirea lor.

Întrebare: Care sunt condițiile pe care trebuie să le îndeplinească sinodul care să condamne sinodul din Creta?

Părintele Sava: Trebuie să aibă un anumit număr de episcopi, să participe clerul și poporul, și să facă o analiză teologică a documentelor semnate în Creta și să le condamne.

Întrebare: Patriarhul Daniel nu mai participa la săptămâna ecumenică în 2017, așa e bine ce face el?

Părintele Sava: De vreme ce el a dat binecuvântarea să se facă aceste rugăciuni?

Domnul Mihail: Vreau să adaug și eu aici ceva. Ierarhul locului ne-a spus în conversația pe care am avut-o săptămâna trecută cu înaltă prea sfinția sa, că revolta noastră împotriva Sinodului din Creta a contribuit într-o oarecare măsură la decizia de a nu se mai participa la săptămâna de rugăciune comună și de a nu se mai

face la patriarhie. A spus că s-ar putea să fi avut și revolta noastră o oarecare contribuție, și eu l-am întrebat: în condițiile acestea de ce suntem pedepsiți? De ce suntem considerați dușmani ai Bisericii? De vreme ce iată am contribuit la...Și mi-a spus că am luptat, dar din afara Bisericii.

Părintele Ciprian: Știți cum e? Cred că ei merg pe principiul acesta... Domne e o idee bună, dar nu e așa bună că nu a fost ideea mea.

Întrebare: Care trebuie să fie atitudinea unui creștin ortodox care n-a acceptat sinodul din Creta, față de ceilalți creștini ortodocși, care sunt de acord cu sinodul din Creta? Adică cum să se poarte între ei?

Părintele Ciprian: Cu rugăciune, răbdare, atitudine...

Întrebare: Cu răutate? (părintele Pamvo)

Părintele Ciprian: Nu cu răutate. De exemplu la Craiova, la o biserică, stăteau la ușa bisericii, și le spuneau celor care intră, nu intrați! Că acolo este erezie, e satana, și-o să muriți! Și cutare... Nu se face așa ceva! ...Adică contează foarte mult modul în care spui lucrurile, da? Dacă iei oamenii de pe stradă și îi prinzi de haină și le spui că vine iadul... Vine poliția mai înainte să vină iadul.

Întrebare: Când este pomenit episcopul la ectenie, este bine ca poporul să strige nevrednic?

Părintele Sava: Se impune să se spună nevrednic.

Întrebare: Clarificați vă rog frumos treaba cu harul, mai detaliat, că n-am înțeles...

Părintele Ciprian: Vă mai spun o dată treaba cu harul, da?... Deci sunt 3 categorii de Taine: Tainele valide, depline, ortodoxe 100%, da? Sunt cele ale celor care au cuget ortodox, și care nu fac nici un compromis cu erezia. Acesta este prima categorie. A treia categorie, părintele o lasă de obicei pe a doua ultima, a treia este a tainelor inexistente adică este vorba de ereticii care au fost condamnați în mod sinodal, au fost dați anatemei, și aceștia nu mai au har de nici o culoare, da? Zice părintele pâine și vin, simplu. Adică nu mai este Trupul și Sângele Domnului. Când ne referim în primul rând la euharistie, mai există Tainele invalide, ale ereticilor care sunteretici, da? N-au fost încă condamnați sinodal, urmează să fie condamnați, și împărțirea lor și a celor de un cuget cu ei din aceste Taine, nu se face spre mântuire ci se face spre osândă. Cu alte cuvinte, noi de obicei punem accentul pe faptul, Domne trebuie să mă împărțesc, da? E ca și cum ești bolnav și spui, domne trebuie să iau medicament, dar contează și ce medicament iei. De exemplu poate să fie un medicament care e bun pentru boala aia, dar dacă ai alergie la medicamentul respectiv poți să mori; dar Tainele există, da? și în cazul ecumeniștilor, dar există nu că degeaba, degeaba tot ar fi... ceva, dar există spre osândă. Deci de-aia nu ne apropiem noi de aceste Taine și nu ne împărțim cu ereticii, pentru că ne ferim de osândă. Osânda de care și ei o să aibă parte... total, au deja parte, dar o să aibă total după condamnare. Și o să vă dau un exemplu: am un coleg, acum pentru că e filmat nu o să spun exact unde, dar el slujește cu-n protopop undeva în Ardeal. Și colegul ăsta al meu, preot, neștiind el despre sinodul din Creta mare lucru, dar împărțindu-se cu protopopul la fiecare Sfânta Liturghie, după sinodul din Creta, fără să știe el că a avut loc, acest coleg de-al meu, a început să simtă el însuși că împărțindu-se din același potir cu protopopul, care avea ordine de sus să impună ș.a.m.d; și cu cei din protopopiat își făcea treaba de tiran, așa. A început să simtă acest părinte că după fiecare Liturghie, împărțindu-se, el se simțea din ce în ce mai rău, ajunsese la stări de demonizare, stări de...da? și el nu înțelegea de ce, și după aceea începând să citească, începând să se intereseze și-a dat seama că de fapt începuse să se împărțesească din același potir cu unul care avea cuget eretic. El neavând cuget eretic, înțelegeți? Și atunci el a întrerupt pomenirea, nu a mai slujit cu protopopul, și s-a pus la adăpost ca să zic așa în felul acesta. Deci nu este, neapărat important că ne împărțim sau nu ne împărțim, ci este important este cum ne împărțim și care este... Vedeți cum sunt rugăciunile după împărțășanie, da? Care spun care sunt consecințele, ce așteptăm după ce ne-am împărțășit? Și cum zice acolo foarte frumos "împodobeste-mă", e foarte frumos, da? Păi una este să te împodobescă și alta să te mitralieze, da? Deci ne împărțășim, pentru a ne uni cu Hristos, și a deveni, cum zice Sfântul Ignatie al Antiohiei, și a deveni consanguin cu Hristos... Gândiți-vă că satana... nu satana, Iuda, s-a împărțășit cu Hristos, la Cina cea de taină, și zice Sfânta Evanghelie că îndată a intrat satana în el, deci el s-a împărțășit cu Hristos, dar efectul pe care l-a avut împărțășania în el, a fost cel de osândă, ați înțeles?

Întrebare: Canonul 15 cel de care faceți referire, propune sau impune nepomenirea?

Părintele Sava: Canonul acesta al 15-lea nu merge de unul singur, există înainte de el canonul 13 și 14 care sunt împreună cu cel al 15-lea, dar trebuie să vedem și ce spune canonul 31 apostolic, canonul 2 al sinodului

de la Laodiceea, și canonul al 33-lea... Aceste canoane merg la pachet, da? Împreună. Ca să înțelegem de fapt ceea ce spune acest canon al 15-lea. De vreme ce abordarea ereziei se făcea prin întreruperea pomenirii, canonul 13 și 14 vorbesc despre când nu întrerupem pomenirea, ca un fel de introducere; la fel și canonul al 15-lea, și la sfârșitul lui, canonul al 15-lea, face diferența și spune că atunci când episcopul propovăduiește erezia cu capul descoperit atunci este obligatoriu să întrerupem pomenirea. Pentru că nu întrerupi de fapt comuniunea cu un episcop, ci cu un fals-episcop și un fals-învățător. Cum putem să spunem că acest canon este doar opțional? Dacă ar fi opțional ar însemna să zicem că, dacă vrem, atunci putem să pomenim un eretic; dar lucrul acesta ar fi în opoziție cu, în general cu canoanele Bisericii, și cu poruncile Domnului. Pentru că nici o poruncă a lui Hristos și nici un canon al Bisericii nu specifică faptul că, doar dacă vrem trebuie să-l împlinim, ci este obligatoriu.

Domnul Mihail: Vreau să fac o adăugare, canonistul oficial al Bisericii ortodoxe române profesorul Floca după care toți cei care am făcut o facultate de teologie am învățat, spune că acest canon se aplică așa: imediat, e o datorie, și fără nici un fel de formalitate. Deci așa spune Floca pe care toți îl recunosc ca cel după care toți teologii învață drept în România: Imediat, fără nici o formalitate și este un drept și o datorie.

Părintele Sava: Cartea aceasta a părintelui Epifanie Theodoropolos, ecumenismul și stilismul cele două extreme are elemente bune în ea, dar când vorbește de canonul al 15-lea, din punct de vedere patristic, nu spune bine. Este propria lui interpretare pe care o face părintele Epifanie, care spune că acest canon este opțional și intră în contradicție cu Sfinții Părinți ai Bisericii care niciodată nu au spus acest lucru. Și intră în antiteză și cu toată istoria bisericească. Deci în acel punct al cărții părintele Epifanie a greșit.

Întrebare: Cunosc foarte mulți preoți care erau și vorbeau împotriva ecumenismului, iar acum acești preoți spun... numai am răspuns...(părintele Pamvo)

Întrebare: Pentru fiecare vine timpul să trecem la cele veșnice, dacă nu mergem la biserică ereticilor cine ne va face slujba de înmormântare?

Părintele Ciprian: Am răspuns.

Întrebare: Cum putem să-i sprijinim pe preoții care nu pomenesc ierarhiieretici.

Părintele Ciprian: Vă răspund eu, să nu le dați în cap! că sunt destui....

Întrebare: Preoții pomenitori spun că atâta timp cât la Sfântu Maslu în Mănăstiri se scot afară demoni din oameni demonizați, există har și se mai poate merge la bisericile lor. Despre Sfântu Maslu, dar cred că am răspuns. (părintele Pamvo)

Părintele Ciprian: Da... păi este har, numai trebuie să avem grijă cum lucrează harul în noi, da?

Întrebare: Oare să ne întoarcem înapoi la catacombe din primele secole?

Părintele Sava: Încă nu e vremea de catacombe dar nici nu mai e mult.

Întrebare: Deci creștinii care nu au în apropiere preot care nu pomeniște au două variante: 1. Să meargă la o liturghie unde nu este pomenit un astfel de episcop, când au posibilitatea în funcție de distanță și 2. Când nu pot merge la distanțe mari, să se roage acasă cu acatist, psaltire?

Părintele Ciprian: Corect.

Întrebare: De ce au semnat doar o parte dinte ierarhi, ce legături au cu Vaticanul, care este scopul CMB?...

Părintele Ciprian: Vreau să vă spun un lucru, acum vreo două luni, a avut loc o întâlnire; mie mi-a trimis cineva pe mail, video, din cate am avut impresia organizatorii erau prin China, că organizatorii erau toți așa orientali. În care s-a făcut oficial unirea tuturor religiilor sub egida papei, deci asta a avut loc deja, da? Există o organizație are și un nume are și un site oficial, nu am datele acum la mine. Deci ei au încercat în Creta să golească ortodoxia de putere și să îi facă pe ierarhi să trădeze. În același timp fac unirea tuturor religiilor și acum mai urmează ultimul pas, supunerea ortodoxiei cu totul...

Domnul Mihail: Primul pas al ultimului pas s-a făcut la Chieti.

Părintele Antim: Auzi, dacă după sinodul din Creta, delegații ale bisericilor au recunoscut primatul papei.

Domnul Mihail: Mda. Și se...

Părintele Antim: Papa-i capul "bisericii"!

Domnul Mihail: Și se mai face precizarea că anul acesta la 500 de ani de la reforma lui Martin Luther se preconizează întoarcerea luteranilor în sânul "bisericii" romano-catolice. Se va organiza anul acesta un

congres, un concav al luteranilor și al romano-catolicilor, pentru stabilirea unei legături normale, așa zis normale între Roma și luterani. Deci practic se adună apele înspre Vatican. Apropo dacă Biserica Ortodoxă ar fi făcut mare mărturisire în CMB luteranii s-ar fi întors acasă la ortodoxie și nu la Roma, asta-i problema.

Părintele Ciprian: E cineva care l-a întrebat pe părintele despre minunea aceea din Andros cu icoana Maicii Domnului care izvoră mir, și după sinodul din Creta n-a mai izvorât până când n-au întrerupt pomenirea. Noi n-am aflat, nici părintele, n-am aflat încă alte detalii despre acest lucru așa că nu vă putem răspunde. Prima dată când am aflat de la părintele Antim, care aflase de la părintele Flavian care e din Sfântul Munte, un părinte român, da... Am căutat pe net, există o icoană Mirovitisa, într-adevăr în insula Andros la Mănăstirea Sfântul Nicolae care izvorăște tot timpul mir, așa, dar nu am găsit nicăieri scris în grecește despre minunea respectivă. Asta nu înseamnă că nu s-a întâmplat, dar detalii...

Întrebare: Un cântăreț de strană întreabă, dacă el pomenește doar formal episcopul dar este împotriva ecumenismului dar preotul la proscomidie nu pomenește ierarhul au păcat?

Părintele Ciprian: Până când nu-și stabilește poziția clar, are păcat fiecare...V-am răspuns eu că părintele a mai răspuns, da?

Întrebare: Cum îi putem împărtăși pe copiii noștri putem să le dăm Agheasmă mare? Adică dacă nu vin la biserică.

Părintele Sava: Deci să le dăm Agheasmă și cât putem de des să îi ducem să se împărtășească la preoții care au întrerupt pomenirea.

Întrebare: În 2004 Corneanu a afirmat că... De ce nu s-a oprit pomenirea?

Părintele Ciprian: Dumnezeu să-l ierte, dacă se poate...E un lucru pe care nu știu dacă îl știți, el s-a dus atunci Corneanu cu doi diaconi, s-a dus la greco-catolici, da? Și i-a forțat pe cei doi diaconi să slujească cu ei. Unul a slujit cu ei, altul a zis că nu slujește, l-a amenințat cu caterisirea și după aceea l-a și caterisit pe cel de-al doilea diacon. Ceea este interesant că după ce s-a împărtășit cu ereticii, din câte am aflat de la cineva din Timișoara, n-a mai slujit niciodată Sfânta Liturghie Ortodoxă. A căzut la pat bolnav și...

Întrebare: Părinte o mică întrebare, e posibil în viitor ca aici la Schitul Rădeni, să fie cooptați toți Sfinții Părinți care nu pomenească ierarhul, ca să aibă lumea la cine să vină?

Părintele Ciprian: Acuma să vină toți credincioșii din toată țara la Rădeni nu cred că-i posibil decât dacă se taie toată pădurea.

Părintele Antim: Cel mai bine ar fi să se facă mai multe puncte prin țară...

Părintele Ciprian: Deci, puncte există, Rădeniul este doar un punct împreună cu atâtea altele, pentru că toți cei care ducem lupta aceasta suntem ca să zic așa împreună, în frățietate și facem același lucru. Deci nu este nici mai important, nici mai puțin important lucrul acesta, important este ca cugetul nostru să fie unul ortodox, și să sperăm că o să fim mai mulți, față de acum 3-4 luni când eram câțiva. Acum slavă lui Dumnezeu că suntem, cel puțin de douăzeci de ori mai mulți. Eu numai în ultima săptămână am aflat de 10 preoți în țara asta care au întrerupt pomenirea. Din diferite părți ale țării, da? Deci nu putem să spunem că un anumit loc este mai altfel decât...deci preotul acela săracul care slujește pe unde apucă noaptea pe la 3-4 dimineața, nu cred că-i primește Dumnezeu mai puțin decât în alte părți.

Întrebare: Antihrist a fost la sinodul din Creta?

Părintele Sava: Părintele nu-l cunoaște personal pe antihrist, dar duhul antihristului a fost acolo.

Întrebare: Cine va alege noul episcop?

Părintele Ciprian: De unde?

Întrebare: Cum considerați că se poate rezolva problema pentru bolnavi, muribunzi în spital pentru salvarea sufletelor sau însănătoșirea prin administrarea Sfințelor Taine?

Părintele Sava: În cazul în care este vorba de cineva care este grav bolnav în spital și nu poate el însuși să hotărască ce și cum se împărtășește sau cui se spovedește, familia lui este cea care trebuie să ia această hotărâre. Însă suntem datori să ne rugăm foarte mult pentru toți oamenii și mai ales pentru ortodocși, ca să se liniștească Biserica noastră în special în urma tulburării din partea ecumenismului, și trebuie să ne străduim în primul rând ca noi să rămânem credincioși în ortodoxie.

Întrebare: Dacă preoții în parohie, pomenesc episcopul eu ca enoriaș trebuie să mai plătesc, să mai dau bani la ăștia?

Părintele Ciprian: Vă răspund eu, dați-le dublu că s-ar putea să le fi crescut taxele.

Gata s-a terminat.

Părintele Ciprian: Am ajuns la mulțumire.

Întrebare: Părinte Sava puteți să ne spuneți un pic despre Schitul Prodromul și condițiile care sunt astăzi, că mulți sunt interesați din sat.

Părintele Sava: Schitul Prodromul a întrerupt pomenirea patriarhului ecumenic și are parte de mari presiuni din partea starețului mănăstirii Lavra părintele Prodromu și din partea sinaxei mănăstirii Lavra. Pentru că din păcate, mănăstirea Marea Lavră acceptă sinodul din Creta ca fiind unul ortodox; acceptă orice face patriarhul ca fiind ceva ortodox și îi prigonesc atât pe părinții din Marea Lavră cât părinții care aparțin de mănăstirea Marea Lavră, și îi prigonesc chiar și în afara mănăstirii și a jurisdicției mănăstirii pe toți cei care nu pomenesc pe patriarh. În momentul de față mănăstirea Marea Lavră îi amenință pe părinții români din Schitul Prodromu, că dacă nu-l pomenesc pe patriarhul ecumenic o să-i alunge din schit și o să pună în Schitul Prodromu o altă obște, grecească. Dar lucrul acesta este făcut în ascuns pentru că nu vor să se afle în afară. Vă mulțumim!

Părintele Ciprian: Părintele vrea să spună în final ceva.

Părintele Sava: Vă rugăm să ne pomeniți în rugăciune și pe noi și să păstrați Dreapta Credință, pentru că am ajuns în epoca în care va trebui să mărturisim practic credința noastră. Vă dorim tuturor care sunteți aici Hristos să vă dea putere să continuați ceea ce faceți, Maica Domnului să vă acopere mereu. Sfinții și în special Sfântul Marcu Eugenicul pe care-l pomenim astăzi să fie ajutătorii dvs. și să vă întărească în lupta dvs. și să continuați această luptă pentru ca să aveți plata întreagă în ceruri. Amin!

Cuvinese cu adevărat... Binecuvântare. Amin!